

ཡིག་སྐད་བཤད་ལྟོ་གསུང་ཡིག་འབྲེད།

རྒྱ་གར་མཚོ་རྒྱུ་མཐོ་མཐོ་

ཡིག་སྐད་བཤད་ལྟོ་གསུང་ཡིག་འབྲེད།

༡༡ །། མིག་སྒྲིབ་བྱེད་མཁོ་གསུང་མིག་འབྱེད་
ཅེས་བྱ་བ་བརྒྱུག་སྒྲིབ་།།

མཚན་པ་པོ། ལོ་རྒྱུ་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་ག
སེང་གྲེས་ཡིག་མཚན་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིབ་ཁང་།

མེད་བྱེད་རིག་མཁོན་དྲུབ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟེང་།

SJRB-0156

ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཚང་གེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

མེད་བྱེད་རིག་མཁོན་ཚོམ་སློབ་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བཏོན།

མེད་བྱེད་རིག་མཁོན་ཚེན་ཚོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལྷོ་ ༩ པར་ཚོམ་སློབ་ཁང་།

༢༠༢༠ ལྷོ་ ༤ པར་བསྐྱར་སློབ་ཁང་།

མེད་བྱེད་རིག་མཁོན་དྲུབ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟེང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

མིག་འབྲེལ་དྲུབ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟེང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

ཕོ་བོ་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་ཚུལ་དང་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་ཁག་ །རང་རིགས་སློབ་ཆེན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ལོངས་སྤོང་སྐབས་ཆེད་རྒྱལ་འགྲེལ་བཞེས་འཕུལ་དང་། དེབ་གསུགས་གསར་བསྐྱེགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་མ་ཕྱི་རང་སོར་བཞག་ཡོད་ལ། ལྷ་སློབ་ཁང་གིས་ཕྱག་དེབ་ལྷན་ཁྲིམས་ལྟེང་།

དཀར་ཆག

༭། །ལེགས་བཤད་སློ་གསར་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།།	༡
༡༽ ཚོས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡
༢༽ གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོས་འཛིན།	༧
༣༽ སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ནམས་སྡེ་སྟོན་གསུམ་རུ་འདུ་ཚུལ་དང་། སྡེ་སྟོན་གསུམ་རུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	༡༥
༤༽ སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་བཛོད་བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཚུལ་སྲིམས་གྱི་བསྐབ་པའི་སྐོར།	༢༡
༥༽ གཉིས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པའི་སྐོར།	༣༠
༦༽ གསུམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་པའི་སྐོར།	༤༤
༧༽ བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་བསྟོན་ཚུལ།	༥༠
༨༽ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐོར།	༥༥
༩༽ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྤགས་གྱི་སྐོར།	༥༧
༡༠༽ འབྲས་རུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བཞི་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་གྱི་སྐོར།	༦༠
༡༡༽ བོད་རུ་ཡོད་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་གནས་ཚུལ་སྐོར།	༧༠
བར་བྱང་སྟོན་ཚིག་	༧༧

༡༡། །ལེགས་བཤད་རྫོགས་མཉམ་མིག་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།།

༡༽ ཚོས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།

༡༡། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱད་འཚལ་
སོ།། དེ་ལ་འདྲིར་སྟོན་བ་རྣམ་འདྲན་བཞི་པའི་བསྟན་བ་ལྷ་བརྒྱ་བ་སྤྱད་བཅུའི་རྩལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ལེ་ལུའི་སྐབས་ཉེ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བ་རྣམ་མཚོན་གྱི་བསྐྱལ་པའི་དུས་
འདྲིར་སྤྱི་དངོས་པོའི་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་རྒྱུར་བ་དང་འབྲུང་འབྲུང་བཞིན། རང་
བསམ་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་
རང་དོན་རིག་བ་རང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྩལ་བསམ་བ་དང་སྟོན་བས་སྤྱབ་བ་
ལ། དེའི་རྩལ་ཤེས་དགོས་པས། ཟབ་ཅིང་བརྗིད་པའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དག་བལྟ་བར་
མ་མཁོ་པའི་སྤྱི་བོ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱལ་དུ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྲེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣལ་བར་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚིག་ཉུང་གོ་བདེ་
གཙོ་བོར་བྱས་པ་རྫོགས་མཉམ་མིག་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་མཉམ་
ཞིང་། དེ་ཡང་རང་རེ་ཤེས་རིག་བཟ་བའི་མི་ཚམ་མ་ཟད། ལྷན་ཞིང་གཉི་སྤྱད་བ་ཐན་
སོག་ཆགས་འབྲུ་སྲིན་སྲོ་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱང་བདེ་བ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། སྤྱད་བསྐྱལ་

སྤོ་མོ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེས་ན་རང་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་འབྱུང་
བ་དང་། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཤིག་བྱ་དགོས། དེ་མིན་རང་ལ་བདེ་བ་
ཞིག་བྱུང་ན་སྟམ་བ་དང་། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་དེ་མེད་ན་ཅི་མ་ཅུང་སྟམ་བའི་རེ་འདོད་ཆེན་
པོས་སྤྱི་གནས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་མེད་མི་ལྷན་
པས། བདེ་བ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྐྱེད་བ་དང་། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་འདི་གཞི་
སྤོང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས།

ཕན་བ་བདེ་བའི་རྒྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། གཞོད་པ་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་སྤོང་བའི་ཐབས་ནི་
ཚོས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པས་བ་དང་འདྲ་བ་ཐབས་ཚུལ་གཞན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཡང་
དག་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་བ་སྐྱེད་མི་ལྷན། ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཞེས་ཆེ་འདི་དང་། རྩེ་བ་ཕྱི་
ལ། དེའི་ཡང་ཕྱི་མ་སོགས་འདི་ཕྱི་ཆེ་རབས་མང་པོའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཐུབ་ཅིང་། སྤྱི་བ་
བསྐྱེད་མེད་ལྷན་ཆེ་འདི་ལ་མཚོན་ན་འདྲ་བ་དེ་བ་སྐྱེད་བ་དང་། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་སྤོང་བ་
ལ་ཚོས་ལས་ལྷག་པར་མེད་པ་ཞི། དཔེར་ན་ལུས་ལ་ན་ཚ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། ཚོས་
ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་བ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཆེ་
ཚུང་དང་དེ་སེམས་ལྷན་མིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་གནད་མ་རྟོགས་པ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ལྷན་ཀྱི་ཅི་གང་ཡང་མེད་པའི་མི་དེར་ལུས་ཀྱི་ནད་ཀྱི་ཚོར་བ་
དག་པོའི་སྤྱི་བ་སེམས་ལ་ནད་དེ་མི་བཟོད་པའི་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ལོན་
ནས་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་བདེ་བའི་ལོ་སྐྱེད་པར་མེད་པར་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཁར་
བ་རེད།

ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལུས་ལ་ན་ཚ་བྱུང་བ་དེ། སྤོན་

བསགས་སྤྱི་ག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དུ་མཚོང་ནས་
 ལས་བདག་གིར་བྱ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་དང་དུ་
 རྒྱངས་པས་ཡིད་ཀྱི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་མི་འབྱུང་། དེ་མི་བྱུང་བས་སྤྱི་གས་ཀྱི་ནད་ཀྱི་སྤྱི་ག་
 བསྐྱེད་དེ་ནང་བསམ་པའི་སྣོ་བས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མནན་ནས་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་སེལ་བྱས་
 པ་འབྱུང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནད་ནས། སེམས་དེ་ལུས་ལ་
 དབང་རྒྱུར་བའི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་དེ་སེམས་ཀྱི་དབང་བརྒྱུར་བྱ་ལྟ་བུར་
 གནས་པས་བདེ་སྤྱི་ག་གི་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱི་དེ་མཐུ་ཆེ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། འགའ་
 ཞིག་གིས་སྤྱི་ག་པའི་བདེ་སྤྱི་དེ་ཅིག་འདོད་ནས་རྒྱ་ལོར་གསོག་སྤྱང་བྱེད་ཀྱང་། རོག་
 མར་ལུས་སེམས་ཀྱི་ངལ་བ་ཆེན་པོས་འབད་རུང་དེ་འདོད་ལྟར་བསགས་མི་བྱས་པའི་
 སྤྱི་ག་བསྐྱེད། བར་དུ་གཞན་གྱིས་འཕྲོག་པ་དང་། བོར་སྣོར་འབྱུང་བ་དང་། ཚུད་ཐོས་
 ལུ་འཕྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྤྱང་མི་བྱས་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད། ཐ་མར་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 གཞན་གྱི་རྩ་ས་སུ་སྤྱང་ནས་རང་ཉིད་གཏན་འབྲལ་བྱེད་དགོས་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་
 སོགས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་གནད་
 དོན་མ་རྟོགས་པས་ལན། དེ་རྟོགས་ན་རྒྱ་ལོར་མཐའ་དག་རྩ་ཅའི་ཟེལ་བ་ལྟར་སྤྱི་ག་
 མེད་པར་མཚོང་ནས་ངལ་བ་བརྒྱ་སྤྱི་ག་གིས་གསོག་སྤྱང་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་
 བྲལ་བ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་གང་ཡང་མི་འབྱུང་།

དེ་བཞིན་དུ། རང་ལ་གཞན་གྱིས་འཕྲུ་སྤྱོད་དང་། སྤྱོ་ཞིང་གཤེ་བ་སོགས་ཀྱི་
 ཚིག་མི་སྟོན་པ་སྤྱི་ག་ཆེ་སྤྱི་ག་ཆེར་མ་རྒྱལ་བ་ལྟར་མི་བཟོད་པའི་སྤྱི་ག་བསྐྱེད་
 འབྱུང་བ་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ག་

མེད་པའི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལ་འཕྱ་བ་སོགས་ཤེད་པ་ལྟར་
 ཡིད་མི་བདེ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལྟོ་འདྲ་མི་འབྱུང་ཞིང་། དེ་མཚུངས་ཆེ་འདིར་དག་མི་
 ལྷུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གཉེན་མི་འཁྲོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་གཞན་རྒྱལ་ཞིང་རང་པམ་
 བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་མདོར་ན། རྟེན་དང་མ་རྟེན། བདེ་དང་མི་བདེ་སོགས་ལ་
 བརྟེན་པའི་རེ་དོགས་དང་ལུས་སེམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཅི་མཚིས་དང་། དེར་མ་ཟད་
 རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་འཁོན་ཚོད་ཀྱིས་འདིགས་དངངས་ཅན་གྱི་དམག་འབྲུག་བྱུང་སྟེ་
 རྒྱུ་འབྲོག་གངས་མེད་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་མིང་གི་སྤྲུག་མར་བཅོམ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་
 འབྲུགས་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆེ་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཆེ་རྒྱུང་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་གྲང་
 ཚོག་མ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་གྲང་ལག་ལེན་དུ་མ་བསྟར་བའི་སྦྱོན་ཡིན།

ཚོས་ཤེས་ཤིང་བསྐྱབས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་གཙོད་ལུས། རི་
 ལྟར་ལུས་ན་དེ་འདྲའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ར་རྒྱལ་དཔ། སེར་སྒྲ། ཐག་དོག་དང་།
 ཚགས་སྤར་ཚོང་ས་གསུམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
 ཚོས་ཀྱི་མ་ཐུས་གཙོ་པོ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོན་དེ་རྣམས་ཞི་ཞིང་བརྒྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཚོག་ཤེས་པ་དང་། རོ་ཚོ་ཤེས་པ་དང་། ཁེལ་ཡོད་པ། བག་ཡོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་
 ཏེ་ལུས་སེམས་རྟག་ཏུ་ཞི་འཇམ་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འདའ་བ་ལས་གདུང་བ་མི་
 བཟོད་པ་མི་འབྱུང་བས་ཆེ་འདིར་བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པར་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་
 འདོད་ན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་བ་ཉིད་
 གལ་ཆེ།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཆེ་འདིར་བདེ་བ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཚོག་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ནི་རི་

ཅམ་ཞིག་ཆེ་ཡང་མ་ཉི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆེ་རི་ལྷུང་རིང་ཡང་
ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ཅམ་ལས་མི་འོང་བས་དེའི་ཡུན་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆེ་སྤྱི་མ་བཤུམ་
ཐག་རིང་བས་དེའི་དོན་ཞིག་བརྒྱབ་དགོས་པས་ཆེ་རབས་སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་བདེ་བ་
འཛོལ་ཐབས་དང་། ལྷག་བརྒྱལ་སློང་ཐབས་ཉིག་ལ་འབད་དགོས།

དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་བ་མ་གཏོགས་ཀྱི་སློང་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་
རྒྱབ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། འདྲིར་སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་དོན་རྒྱབ་དགོས་པ་བཤད་སྐབས་
ཚོས་མི་ཤེས་པའམ། ཐུན་བྱ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོན་དཔྱིས་སྤྱི་བ་ར་མ་ཤེས་པ་འགའ་
ཞིག་བསམ་པར། ད་ལྟའི་སེམས་འདི་ལྷན་པ་བརྟེན་པ་ཅམ་ལས། སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱི་རང་
གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་སྟུང་བ་ཡོང་སྲིད། དེ་འདྲའི་བསམ་ཚུལ་
དེ་ནི། ཡོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་པར་བསམ་པའམ། ཡང་ན། སེམས་ནི་
ལྷན་པ་བརྟེན་ནས་སྤྱི། ལྷན་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་
པས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་མེད་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆེ་ལྷན་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་།
སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འབྲེལ་ཡལ་བ་ལྷུང་འབྱུང་བས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ཟེར་བ་མེད་
སྟུང་བ་ཡིན། རྫོང་ལྷན་པ་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་ལའང་། ཆང་དང་ཆང་
གི་རུས་པ་སྤོས་བྱེད་གཉིས་བཞིན་ཏུ་ཡིད་ལྷན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་བསམ་པ་དང་།
སློན་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་ཡིད་དེ་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། ཚིག་པ་
དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་ཏུ་ཡིད་དེ་ལྷན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་འབྱུང་བར་བསམ་པ་སོགས་
གྱིས་ཡང་སྤྱི་བ་ཆེ་འདྲིའི་སྤྱི་མ་མ་ཐག་པའི་སེམས་དེ་རིགས་མ་ཐུན་སེམས་ལས་
སྤྱི་མ་མི་དགོས་པར་རིགས་མི་མ་ཐུན་པ་སེམས་མེད་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལས་སྤྱི་མ་ཉེ།

དཔེར་ན། ཆང་ལས་སྐྱོས་མཐུང་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སོགས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་མི་
མཐུན་པ་འབྲུང་བ་ལྟར་བསམ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གི་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱོ་
མ་རྒྱུ་ལོ་དང་། ཆེར་མ་རྩོལ་དང་། མ་བྱའི་མདོངས་བཟུ་བ་སོགས་ལ་བྱེད་པོ་མེད་
བ་དང་། སེར་ན་ཅན་སྐྱིན་པ་མི་བཏང་བ་སྤྱད་པོར་གྱུར་བ་དང་། རྟོག་གཅོད་མཁན་
ཆེ་འིང་བ་སོགས་མཐོང་བས་རྒྱ་མཚོན་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་
སྐྱོ་བ་དང་།

ཡང་སྐྱོམས་འབྲུག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་ཆེ་སྒ་
མར་སེར་སྒ་ཅན་ཆོ་ཆེ་སྤྱི་མར་འཕྲོར་སྤུན་གྱི་བྱིམ་དུ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བས། སྐྱེ་བ་
སྒ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྐྱོ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས་བསམ་གཏུགས་ཐོབ་པ་ན་ཐར་བའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེས། དེ་ལས་ཉམས་པའི་
ཆེ་སྐྱར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་བ་ན་ཐར་བ་མེད་དོ་སྐྱེས་ཞིང་དེ་ལྟར་སྐྱོ་བ་
སོགས་སྒ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྒ་སྤྱི་དེས་བར་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་། མོ་
སྐོན་མ་དང་དེའི་ཡང་སྐོན་མ་སོགས་སྐྱར་གྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ཚུན་གྱི་བསམ་
ཚུལ་ནམས་ད་ལྟའང་དམ་དུ་ཡོད་པ་འདིས་ད་ལྟ་ལོ་ན་སོན་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་
རིག་པ་འདིའི་རྒྱན་སྒ་མར་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། ཆེ་
འདིའི་རིག་པའི་ནང་གི་སོག་མ་དེའང་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། རྟག་པ་ལས་ཀྱང་མི་
སྐྱེ། ཉེར་ལེན་རིགས་མི་མཐུན་པའི་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བས་ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་རིགས་མཐུན་པ་ཞིག་ལས་ངེས་པར་སྐྱེ་དགོས།

དེ་འདྲའི་རིགས་མཐུན་ཚུལ་ནི། སེམས་དེ་ཉིད་ཡིད་རྫོགས་ལ་རིག་གི་ཆ་ཞིག་

ཡིན་པས་དེ་དང་འབྲེ་བའི་གསལ་ལ་རིག་གི་ཆ་ཞིག་སྡོན་དུ་སོང་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་
 རིག་པ་སྲ་མ་དེ་སྐྱེ་བ་སྲ་མའི་ཉེན་ལ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད། དེ་མིན་འབྲུང་ལུས་ཁོ་
 བས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ན། སེ་བའི་ལུས་ལ་སེམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ལུས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པ་ན། སེས་རིག་ངེས་ཅན་དུ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྡོན་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་
 རུང་ཞིག་ལ་ཟེར་བ་སྟེ། འབྲུང་བའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སྲ་མོའི་ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཚུལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ཉེར་ལེན་གཏན་ནས་བྱེད་མི་སྲིད།
 དེས་ན། སེམས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་སེམས་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་བ་ནི་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་དུ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་འགྱུར་ལྡོག་འགའ་ཞིག་དཔེར་བཞོན་སྲིད་ཀྱང་།
 གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་བྱེད་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་
 པོའི་འགྱུར་ལྡོག་མི་འདྲ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་ཡིད་སློང་དེ་ནི་དཔེར་ན། བཅ་མཁའ་
 མ་ཡིན་པ་ཞིག་ནམ་མཁའའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དང་། བཅ་མཁའ་ཉིད་ནམ་མཁའ་མ་ཡིན་
 པའི་ངོ་བོར་འགྱུར་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

དེས་ན་ད་ལྟའི་གཟུགས་ཅན་ལུས་དང་། གཟུགས་མེད་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 བས་ལུས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་པ་མའི་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཀྱི་
 ཉེར་ལེན་པ་མའི་སེམས་དེས་ནམ་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ནི། དཔེར་ན། པ་མ་ཤེས་
 རབ་ཅན་ཤེས་བྱ་རིག་གནས་ལ་རྗེ་ལྟར་མཁས་ཀྱང་བྱ་སྟེན་སྐྱབས་སྐྱེ་སྲིད་པ་འདི་
 ཚོས་ཤེས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་པ་མའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་བྱའི་ཆེ་འདིའི་

སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་འགྲུར་བ་མེད། དེས་ན་གནས་ཚུལ་དངོས་ནི། སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ནས་
ཡོང་བའི་སེམས་དེས་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། ད་སྟེང་ལ་མའི་སྤྲུལ་གྱིས་སྤྲུལ་
ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྲས། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཚེ་རབས་སྲ་མའི་ལས་ཤིག་གིས་
བསྐྱུབས་ནས་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་བ་རེད། དེའི་དབང་གིས་
འིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དང་། བེའུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུལ་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་
བས་བ་བ་དང་། ཆགས་སྤང་སོགས་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ནས་
བས་བ་བ་དང་། མའི་ལུ་ཞོ་འཕྲུང་བ་སོགས་བསྐྱུབ་མི་དགོས་པ་དེ་དག་ལ་འཇུག་
བའང་ཡིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྲ་མའི་བག་ཆགས་ཤིག་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན། སྟོབ་
དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཉུས།

རྫོ་ཡི་མ་སྐྱེ་སྟོབས་བསལ་བ་མེད་པ་དང་། །
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། །
བཙམ་མ་ཐག་དུ་སྤྲུལ་ཀྱང་མ་བསྐྱེན་པར། །
ཁ་བས་བ་བར་རྩོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །
ལུ་ཞོ་འཕྲུང་བར་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་ཡང་། །
དེ་དག་ཚེ་རབས་གཞན་ལ་གོམས་པའི་མ་སྐྱུས། །

ཞེས་གསུངས། སྐྱེ་བ་སྲ་མི་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བས་མེད་བསམ་པ་འང་
མི་རུང་སྟེ། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོག་མི་རུས་ཉེ།
དུས་རབས་སྟོན་མའི་མེས་པོ་དག་གིས་མཐོང་ཐོས་མ་བྱུང་བའི་རིགས་གསལ་གྱི་
རྣམས་འཕྲུལ་གྱིས་སྤྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསལ་དུ་མཐོང་ཐོས་འབྱུང་

བཞིན་པ་འདིས་ཤེས་ཐུབ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལྔ་ཕྱི་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེང་ནས་སྐྱོམ་སྐྱོབས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
ཚང་མ་ཐོན་པོར་སྐྱེབས་པ་དང་། དེ་མིན་ཡང་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་
གནས་ཚུལ་དྲན་པའི་མི་མང་པོ་ཡོད། སྔར་རྒྱ་གར་དུ་ནང་པའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས།
རྒྱ་འཕེན་པ་ལ་ཚོད་ཅིང་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་མཛོན་སྤུམ་དུ་ཤེས་ཆེད་རྒྱལ་
པོ་སོགས་དཔང་དུ་བརྟེན་གསུམ་གྲོངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱོབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི་ཡིན་པའི་
ལོ་རྒྱུས་དང་། བོད་ལ་ཡང་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྐྱོན་མ་དྲན་ནས་དེའི་དུས་ཀྱི་མི་དང་ཡོ་
བྱུད་སོགས་འོ་ཤེས་པ། སྐྱོན་མའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་སོགས་དུ་མ་བྱུང་བ་རེད།
དེས་ན་རང་འོ་ལ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེས་པར་ཡོད་པས་དེའི་དོན་ཞིག་དེས་པར་བསྐྱུབ་
དགོས།

དེ་སྐྱུབ་ཚུལ་ནི། རྫོང་བཟང་པོའི་རྒྱན་གོམས་ནས་སྐྱོན་ཀྱུན་ཟད་དང་། ཡོན་ཏན་
ཀྱུན་ལྡན་ཞིག་འབྱུང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས། དེ་འབྱུང་བའི་ཐབས་དེའང་སྐྱེ་བ་
སྔ་ཕྱི་རྒྱན་བསྐྱེད་ནས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཐབས་ཟབ་
མོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་འདི་རང་ལའང་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་མི་དགོས་པའི་
འཁོར་བའི་རྒྱན་གཙོད་ལུས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་སོ། །

༣ ། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན།

དེ་ལའང་། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་

ཉམས་སུ་ལེན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་
དགོས། དེ་ལ་དང་པོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་རྗེ་
འབྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡབ་སྲས་མཛུལ་བའི་མདོ་ལས།

འདི་ག་རྟེན་མཁའ་བས་གཞན་ལ་མ་གསན་བཤ། །
བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །
གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །
བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱ་ལའི་བསྐྱེད་སྐྱེ་ལ་བྲལ་ལས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །
བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །

ཞེས་གསུངས། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ལ་བྱས་ཏེ། དེར་དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཡོངས་སུ་བྱུང་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཞེགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱེད་ནའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་མན་ཚུན་
སྤངས་པའི་འགལ་བ་ཡིན། བདེན་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ནའང་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་དེར་མི་འདུ་ཞིང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པ་གསུམ་པ་སོགས་
ཀྱང་མེད་པས་བྲངས་དེས་ཚུལ་དེ་སྤང་བོ་གསུམ་པ་སེལ་བའི་བྲངས་དེས་ཡིན།

བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དོ་བོ་ཅམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་སྟོན་བཞི་

ཡོད་དེ། གཞུགས་བདེན་པར་མེད་པ་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མིན་པར་འགྱུར་
བའི་སྐྱོན། གཞུགས་བདེན་པ་མིན་པ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་མཚན་འཛིན་ཟིལ་གྱིས་མི་
གཞོན་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན། རྣམ་འབྱོར་བས་ལམ་གོང་མ་སྐྱོམ་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྐྱོན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚན་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་
ལེན་གྱི་བྱི་མ་མཐའ་དག་མ་སྦངས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་བཅས་ཡོད།

དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་ཙམ་ཡང་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་ན། ཀུན་
རྫོབ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཉོན་གཉིས་སྤོར་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་
ཀྱང་སྤོར་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལྟར་དོན་དམ་ལའང་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་
པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་ཤོས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་མཛོན་སྲུང་
དུ་རྟོགས་ཀྱས་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན། སོ་སྐྱེ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྦངས་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་པར་ཐམ་བའི་སྐྱོན་བཅས་ཡོད་པས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་རོ་
པོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན།

དོན་དམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སློབ་དངོས་ཀྱི་ཉེད་དོན་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་པའི་བརྟའམ་ཐ་སྲུང་པ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ་ཐ་སྲུང་པའི་
སློབ་སློབ་ཐ་སྲུང་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་སྤྲི་ཉའི་སྐྱད་ལ་སྤྲ་ར་སྤྲུ་སུ་
ཞེས་ཡོད། སྤྲ་རམ་ནི་དམ་པ་དང་། མཚོག་སོགས་ལ་འཇུག། ལུ་ཞེས་པ་དོན་ལ་
འཇུག། སུ་ཞེས་པ་བདེན་པ་དང་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སྐབས་འདྲིར་
དོན་ཞེས་པ་རང་དོན་གཞན་དོན་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་དགོས་དོན་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་
དམ་པའི་སློབ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཉེད་པའི་

དོན་ཡིན་པས་དོན་དང། དེ་འདྲའི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དོན་གྱི་མཚོག་དང་དམ་པ་ཡང་
ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང། ཀུན་རྫོབ་རླུན་པ་སྣང་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་
མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པར་གནས་པས་ན་བདེན་
པ་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། སློབ་
དཔོན་ཚུ་གྱི་ཉིས།

- བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམ་གྲོལ་གྱིས། །
- ཚོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །
- དེ་སྲིད་སྟོན་པས་སྣང་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །
- གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྲེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །
- སློབ་དང་བཅས་པར་སྟོང་བ་ཉིད། །
- བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །
- སྣང་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི། །
- ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་དང། དེ་དག་ལ་
ཡང་རྒྱས་པར་སྲེ་ན་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང།
རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་བཞི་དང།
ནང་སྟོང་བ་ཉིད་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང། སྟོང་བ་ཉིད་བཙུང་བ་དང། སྟོང་བ་ཉིད་ཉི་
ལུ་སོགས་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྗེ་སྟེད་པའི་ཚོས་
མཐའ་དག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་སྲེ་ན། བ་སྐྱ་བརྒྱས་མཛད་

པའི་ཨ་ལྷོ་རྒྱུ་གོ་ཏེ་ལས།

སྤྱད་ས་དང་སྤྱི་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་དོན། །

སྤྱད་པོ་སྤྱི་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །

ཞེས་སྤྱད་པོ་སྤྱད་དང་། སྤྱི་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་
ཡོད་ལ། སྤྱད་པོ་སྤྱི་འོ་ནང་གི་དང་པོ་གཞུགས་སྤྱད་ལ། མིག་དབང་སོགས་ནང་གི་
དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་པ་སྤྱད་དང་། སྤྱི་འོ་གཞུགས་སྤྱི་འོ་རྒྱ་སྤྱད་དང་བཅུ། ལྷ་
པར་རིག་གྲེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དང་བརྒྱ་གཅིག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ཡིན།
གཉིས་པ་ཚོར་བའི་སྤྱད་པོ་ནི། ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྤོམས་གསུམ། གསུམ་པ་
འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ལ་རྟོག་བཅས་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་
ལའང་རྒྱུ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་གསུམ་རེ་ཡོད། བཞི་པ་འདུ་
གྲེད་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ལ། མཚུངས་སྤྱད་འདུ་གྲེད་ཀྱི་སྤྱད་པོ་ནི། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མ་
གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་། མཚུངས་སྤྱད་མ་ཡིན་པའི་འདུ་གྲེད་ཀྱི་
སྤྱད་པོ་ནི་སྤྱད་མེད་འདུ་གྲེད་བརྒྱ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ལྷ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་
ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་གསུམ་པ་གྲེད།

གཉིས་པ་སྤྱི་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ནང་གི་སྤྱི་མཆེད་དུ་གཞི། མིག་གི་དབང་པོ།
རྣ་བའི་དབང་པོ། སྤྱི་དབང་པོ། སྤྱི་དབང་པོ། ལྷ་ས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་དུག སྤྱི་སྤྱི་མཆེད་དུ་གཞི། གཞུགས་སྤྱི་འོ་རྒྱ་སྤྱད་དང་སྤྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་
དུག་ཡིན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་མིག་གི་སྤྱི་མཆེད་དོན་གཅིག གཞུགས་སྤྱད་དང་
གཞུགས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་། གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དང་གཞུགས་གཉིས་དོན་

མི་གཅིག་གསུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱ་ཁོ་ན་སྟེ། ཁ་དོག་དང་
དབྱེབས་ལྟ་བུ། སྤྲོད་སྤྲི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉམ་བུ་གསུམ་དོན་གཅིག་
ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དེ་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་ལ་ཡང་འདྲ། ཟස་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་
པོ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་མཆེད་གསུགས་ཅན་པ་ཡིན། སེམས་ཡིད་རྣམས་ཤེས་གསུམ་དོན་གཅིག་
བས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་གཙོ་སེམས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལྟེན་སོགས་འདུས་པ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན།

ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ནི་མིག་སོགས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་ཏུག་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སོགས་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏུག་གསུགས་སྐྱ་སོགས་
དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཏུག་དང་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད། མདོར་ན་འདས་བྱས་ཐམས་
ཅད་ལྷང་པོ་ལྟེན་ནང་དུ་འདུས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་
འདུ་ཤིང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་འདུ་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ། ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
རྒྱས་པར་བྱེ་ན་ཏུག་ཅུ་རེ་གཉིས་སོགས་ཡོད། མདོར་ན་དེ་དག་གི་དོ་ཤོ་དང་། ཟස་
ལས། དབྱེ་བ་དང་། སྤྲོད་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་ཏུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྤང་དོར་
ཀྱི་གནས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱི་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་
ཐར་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས།

༣ ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་
། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན།

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་དང་། སེམས་བྱུང་རྣམས་ཉོན་མོངས་
པའི་དབང་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་སྐྱབས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་
ཚད་དུ་སྤོང་ཞིང་འཁོར་བ་དང་། དེ་སྤངས་ན་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་རང་
རྒྱུད་གྱི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་དགོས། དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟེ།
སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་གྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྡོད་གསུངས་
ཡོད།

དེ་དག་བསྐྱེད་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས། དེ་དག་ཀྱང་མདོར་བསྐྱེད་
ན་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཞེས་མདོ་སྡེ་སྡོད། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད། མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་
གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ། དེ་ལྟར་སྡེ་སྡོད་གསུམ་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལའང་། ལྷུ་མི་
ཉིས་མཛད་པའི་སྐྱ་ཏུ་ལྷུ་ལོ་གྲ་ར་ལས།

སྡེ་སྡོད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ནི་དགུར་འདོད་དོ། །

ཞེས་སྤང་བུ་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ། བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གསུམ། ཤེས་བྱ་ལ་བསྐྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་སྟེ་དགུ་ཡོད། དེའི་དང་པོ་
གསུམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉིས། རང་གི་ལྟ་བུ་མཚོག་དུ་འདྲིན་
པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་རིམ་པ་བཞིན། དང་པོའི་གཉེན་པོར་

མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྤོད། གཉེས་པའི་གཉེན་པོར་འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད། གསུམ་པའི་གཉེན་
པོར་མངོན་པའི་སྤེ་སྤོད་གསུམ་གསུངས་པ། དེ་ཡང་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྤོད་ཀྱི་སྐབས།
ཡུང་སོ་དང། ཁམས་དང། སྤྱེ་མཆེད་དང། ཉེན་འབྲེལ་དང། བདེན་པ་བཞི་དང་ས་
དང་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སོགས་གཙོ་བོ་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྐྱོར་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་བཟུང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་དེ་དག་ལ་མཐའ་
གཉེས་སུ་དོགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་བྱེད་པས་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྤོད་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཉེ་
བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས།

འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་སྐབས་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་དང། ཟས་གོས་
གནས་མལ་བཟང་པོ་སོགས་སྤྱི་དང་ནང་གི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་སོགས་ཁ་ན་མ་
ཐོ་བའི་ཉེས་སྤོན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུག་པ་བཀག་པས་འདོད་པ་བསོད་སྤོམས་ཀྱི་
མཐའ་དང། ཡང་རེས་འབྲུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་ལྷན་ཅིང་ཉེད་པ་
སོགས་དཀའ་ཆེགས་དག་འབད་ཚོལ་གྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང། དེ་ལ་ལོངས་
སྤོད་པའི་ཆེ་ཆགས་ཞེན་དྲག་སོ་འགོག་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་
གོས་དང། ཁ་ཟས་དང། ཁང་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་བཟང་པོར་ཡང་ལོངས་སྤོད་པར་
གནང་བས་ན། བདག་ཉིད་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པ་སྤྱོད་པའི་མཐའ་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བསྟན་པས་འདུལ་བའི་སྤེ་སྤོད་དེ་སྤོད་སྤོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉེས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་བའི་
ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་དུལ་ན། ཟས་གོས་གནས་མལ་
བཟང་པོ་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱད་ཀྱང་ཆགས་པ་དང། རྒྱགས་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་མི་
སྤྱེད་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་ཡིན་ལ།

གལ་ཉེ་བས་ངན་དོན་དང་གོས་ལྷུག་དང་ཁྲིད་པ་ལྷ་བྱ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་། དེ་ལ་
ཆགས་པ་སོགས་འཕེལ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་མ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྷ་བྱ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་གནང་བ་མེད་པས་བཀག་གི་གཙོ་བོ་འདོད་ཆགས་སོགས་ནང་གི་
ཉོན་མོངས་འཕེལ་མེ་འཕེལ་ཅམ་ལས་སྤྱིའི་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་མ་ཡིན།

མདོན་པའི་སྤྲེ་སྤོད་གྱི་སྐབས། ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་རྟག་
པ་དང་། ལྷུག་བསྐལ་དང་། བདག་མེད་སོགས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་སོག་པར་
གསལ་བར་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལྷུགས་ན་གཙོ་བོ་བདེ་རྟག་
བདག་ཏུ་འདྲིན་པའི་ལྷ་བ་མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པའི་གཉེན་པོར་བཤད་པ་ཡིན། རྒྱ་
མཚན་བར་པ་གསུམ་ནི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་ཆ་ནས་མདོ་སྤྲེའི་
སྤྲེ་སྤོད། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར་ཏུ་
མདོན་པའི་སྤྲེ་སྤོད་དེ་རྒྱ་མཚན་དེ་གསུམ་ལ་བཞེན་ནས་སྤྲེ་སྤོད་གསུམ་བཞག

དེ་ཡང་མདོ་སྤྲེའི་སྤྲེ་སྤོད་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དེས་
ཐེག་དམན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤོམ་པས་རྒྱད་
བརྒྱམས་པ་དང་། སྤྱོད་ལུལ་དང་ཚོ་ག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲོ་མོ་
ཅམ་ལའང་འདྲིགས་པར་བལྟ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གྱི་སྤོམས་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་། ཐེག་
དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་དེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ལྷུག་མཐོང་
ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉེས་སྤོད་སྤོམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་དང་དབང་བར་འགྲོ་བ་ལ་

སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ་ཐེག་པ་བོད་འོག་གི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་བརྗོད་བྱུང་བྱས་ཏེ་བཤད།

འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་
སྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེས་ལྷན་དོར་འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་སྤྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་
དངོས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ན་སེམས་ལ་
གཏུང་བ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་མེད་ན་ལུས་བག་ཡངས་བའམ་ཤིན་
ཏུ་སྐྱུངས་པ་ཐོབ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གྱི་དགའ་བདེ་འཕེལ་ཞིང་། དེའི་
མཐུས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་འགྱུར་བས་ན་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་གྱིས་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་སྐྱབ་པར་བྱེད།

མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། དེས་ཚོས་རྣམས་
གྱི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་མཐུས། དེ་ལ་ཐོས་པ་བྱས་
པས་ཚོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ལོར་བ་རིག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་འཕོབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིན།

རྒྱ་མཚན་ཐ་མ་གསུམ་ནི། ཚོས་དང་དོན་བཤད་པའི་བྱིར་དུ་མངོ་སྡེ་དང་།
ཚོས་དང་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འདུལ་བ་དང་། ཚོས་དང་དོན་འབྲེལ་བའི་
གཏུམ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་མངོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མངོ་སྡེས་ཚོས་དང་དོན་

བཤད་ཚུལ་ནི། མིང་ཚིག་ཡི་གཤེད་ཚོས་དང། དེའི་བརྗོད་བྱ་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་
ལ་སོགས་པའི་དོན་དང། ཡང་ན་ཕྱང་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དང། དགོངས་
སྐྱེས་དགོངས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་དང། ཡང་ན་མཐོ་རིས་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དགེ་
བ་བརྩའི་ཚོས་དང། དེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱང་ཕྱོགས་
སོ་བདུན་ཀྱི་དོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སློབ་ས་ཚིག་དོན་ལ་འབྱོར་བར་བྱེད།

འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱིས་ཚོས་དང་དོན་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་
དག་པ་ལ་སྡོར་བ་དང། མི་གཙང་བ་སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པའི་སློབ་ས་ཉོན་
མོངས་པ་འདུལ་ཞིང་དེའི་མཐུ་པས་སྤར་སྡོམ་པའི་ཚོས་དང་དོན་རྣམས་ཤེས་པ་
དང། རྒྱད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་ས་ཉོགས་པར་འགྱུར་བས་ན་ཚོས་དང་དོན་
སྐྱབ་པར་བྱེད། མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱིས་ཚོས་དང་དོན་འབྲེལ་བའི་གཏམ་ལ་མཁས་
པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

དེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་དགའི་སློབ་ས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་གཞན་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་
པ་ཡིན། སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱས་ན་ལྷག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་དང། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་
གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འདུ་ཞིང། དེ་ཡང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དངོས་བརྒྱད་གཉིས་ནས་རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་འགྱུར་བས་ལྷག་ཅིང། བརྟན་པ་འདི་ལས་གཞན་ལུ་སྟེགས་
པ་སོགས་ཀྱིས་མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ལྷན་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་

བྱི་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་རང་དང་གཞན་གཏུང་བར་འགྲུང་བས་དམན་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
 རྟོག་གི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བས་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་ཆེ་རབས་
 གཞན་དང་གཞན་དུ་འང་བདེ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་ཡང་འཕྲོ་བ་པར་
 བྱེད་པས་ལྷག་ལ། ལྷི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་སེམས་ལྷི་རོལ་དུ་
 གཡེངས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། འབྲས་
 ལུ་ཇི་ཙམ་བཟང་ཡང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་
 རུས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་མི་འགྲོ་བས་
 དམན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
 དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་
 བྱེད་རུས་པས་ལྷག་ལ། ལྷི་རོལ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
 གནས་ལྷགས་མཐོང་བའི་སློབ་པ་འཁོར་བའི་ཅ་བ་གཅོད་མི་རུས་པས་དམན་པ་སྟེ།
 རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བཞེན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྲིམས་དང་།
 ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་གཞན་ལས་ལྷག་པ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ།།

༧ ་ རྗེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་བསྐབ་བ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་བའི་སྐོར།

འོན་ལྟག་པའི་བསྐབ་བ་གསུམ་པོ་དེ་རི་ལང་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ལྷོ་གོང་ས་
ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་བ་ཞི། འོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་སངས་
རྒྱུ་གྱི་བསྐབ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྣོད་པོ་བསྐབ་བ་ཞིག་ཡིན། ལྷོ་གོང་ས་མཚོ་གོང་
པའི་སྐོར་དེ་ལེ་ཁ་ལས།

ཁྲིམས་ཞི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་ས་བཞིན་དུ།

འོན་ཏེ་ལྷོ་གོང་ས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ལགས་པར་གསུངས།

ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སྣོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཞིར་བྱས་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་བ་བསྐབ་བ། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས། གསང་སྤྲུལ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་
བ་པེད། དེ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སྣོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྣོད་པའི་
ཁྲིམས་ཤིག་ལ་ཐེང་ཞིང་། ལྷོ་གོང་ས་ཀྱི་སྐོར་བསྐབ་བའི་ཨ་ཁྲི་རྣམ་པོ་ཉེ་ལས།

དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྐབ་བ་ནས་ཞི།

དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རིགས་པར།

ལས་གྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ།

ཞེས་གསུངས། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཞི། ལུས་ཀྱི་སྣོད་ནས་སློབ་གཙོད། མ་འདྲིན་ལེན།
ལོག་གཡེམ་དང་གསུམ། དག་གི་སྣོད་ནས་རྒྱུ། སྤ་ལ། ཚིག་རྒྱུ། དག་འབྲུལ་དང་

བཞི། ཡིད་ཀྱི་སློབ་པ་བརྒྱུ་མེད་པ། གཞོན་མེད་པ། ལོག་ལྟ་དང་གསུམ་བཅས་སློབ་
གསུམ་གྱི་ལམ་ནས་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཡོད།

སློབ་གཙོན་ཞི། ཡན་ལག་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་གཞི་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
སེམས་ཅན། བསམ་པ་དེར་འདུ་ཤེས་ཤིང་མ་འཁྲུལ་བ། སློར་བ་དུག་མཚོན་རིག་
སྤྲུལ་སོགས་ཀྱིས་རང་གིས་གསོད་པའམ་གཞན་ལ་གསོད་དུ་འཇུག་པ། ཉོན་
མོངས་ནི་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་སྤྲུལ་གསུམ་སྦྱི་དང་། རྒྱད་པར་ཞེ་སྤང་།
མཐར་ཐུག་ནི་གསལ་བྱ་དེ་རང་ཉིད་མ་ཤི་བའི་སློབ་དུ་ཤི་བ། དེ་ལྟར་ནི་སློབ་གཙོན་
ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་ལ། ཡན་ལག་ཅི་རིགས་མ་ཚང་ན་ཉེས་པ་འབྱུང་ཡང་ལས་
ལམ་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་འོག་མ་རྣམས་ལའང་ཤེས་དགོས།

འདི་ལ་དབྱེ་ན། ལ་ལ་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སློབ་པ་སློབ་གཙོན་པ་དང་
། འཁོན་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་སྤང་གི་སློབ་པ་སློབ་གཙོན་པ་དང་། སྤྲུལ་ཀྱི་མཚོན་
སྦྱིན་ལྟ་བུ་གཉི་སྤྲུལ་གི་སློབ་པ་སློབ་གཙོན་པ་སྟེ་གསུམ། སློབ་གཙོན་གྱི་ནང་ནས་
ཀྱང་དབྱེ་བཅོམ་པ་དང་། རང་གི་བླ་མ་དང་། བ་མ། དགེ་སློང་། བཅས་ཟེ་སོགས་ཀྱི་
སློབ་གཙོན་པ་ལྟ་བུ་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

མ་གྲིན་ལེན་པ་ནི། གཞི་གཞན་གྱིས་བདག་གིར་བརླུང་བའི་རྣམ་དང་། དགོན་
མཚོག་ལ་བསྐྱོས་པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་དང་། བསམ་པ་གཡོ་སྦྱུའི་སེམས་དང་མཐུ་
དང་འཇབ་བྱས་ལེན་པར་འདོད་པའི་ཀྱན་སློང་། སློར་བ་རང་རམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་
འཇུག་པ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་སྦྱི་དང་། རྒྱད་པར་འདོད་ཆགས། མཐར་ཐུག་ནི་

རྗེས་དེ་དག་གནས་ནས་སློབ་སམ་མ་སློབ་ཀྱང་རང་ལ་ཐོབ་སློབ་སྤྲེལ་བ། འདི་ལ་དབྱེ་
ན་ཉེས་མེད་བཅོམ་འཕྲོག་ལྟ་བུ་མཚུངས་སློབ་ས་བརྒྱས་བ། ཁང་བ་འབྲུགས་བ་ལྟ་བུ་
འདྲའ་བུ་འཕྲོག་ས་བརྒྱས་བ། གེ་སྲང་ལོག་བ་འཕྲུགས་བ་ལྟ་བུ་གཡོ་སྤྲེལ་སློབ་ས་མ་
འིན་པར་ལེན་བ་ལྟེ་གསུམ་ཡོད། མ་འིན་ལེན་གྱི་ནང་ནས་དཀོན་མཚོ་གཡི་རྗེས་རྒྱ་
བ་སྤྲིག་བ་ལིན་ཏུ་ཆེ།

ལོག་གཡེམ་ནི། གཞི་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་བྱུང་མེད་དང་། བདུན་
བརྒྱུད་ཚུན་གྱི་ཉེ་བུ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའི་དགེ་སློང་མ་སོགས་བསྐོད་བྲུ་མ་ཡིན་བ།
རང་གི་ཚུང་མ་ཡིན་ཡང་དཀོན་མཚོ་གཡི་ཉེན་དུང་སོགས་གནས་མ་ཡིན་བ། མངའ་
སློབ་གཏོགས་པའི་ལམ་གཞན་ཉེ་ལམ་མ་ཡིན་བ། གསོ་སྦྱོང་ལ་གནས་བ་དང་།
སྤྲེལ་མ་རྒྱ་མཚོན་ལྟ་བུ་དང་། ཉེན་མོ་སོགས་དུས་མ་ཡིན་བ་རྣམས་དང་། བསམ་
བ་བསྐོད་འདོད་གྱི་ཀུན་སློང་། སྦྱོར་བ་ལས་དེ་ཚོམ་བ། ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་
ཁྲུང་པར་འདོད་ཆགས། མཐར་ཐུག་གི་དབང་པོ་གཉེས་རེག་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་
བདེ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་སྲིད་པས་བདག་གིར་བྱས་བ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། མ་སྲིད་ལྟ་
བུ་རིགས་གྱིས་སྲུང་བ་ལ་སོག་བར་གཡེམ་བ། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་ལྟ་བུ་བདག་སོས་
སྲུང་བ་ལ་སོག་བར་གཡེམ་བ། དགེ་སློང་མ་ལྟ་བུ་ཚོས་གྱིས་སྲུང་བ་ལ་སོག་བར་
གཡེམ་བ་ལྟེ་གསུམ། འདོད་སོག་གི་ནང་ནས་མ་ཡང་ཡིན་ལ་དབྱེ་བཅོམ་མ་ཡང་
ཡིན་བ་ཞིག་ལ་སོག་བར་སྦྱོང་བ་ལྟ་བུ་སྤྲིག་བ་ལིན་ཏུ་ཆེ།

རྒྱུ་སྤྲེལ་བ་ནི། གཞི་རང་ལས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་བསམ་བ་གཞན་སྤྲེལ་སེམས་གྱིས་
མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་སྤྲེལ་བའི་ཀུན་སློང་། སྦྱོར་བ་ནི་ལས་དེ་ལུས་དག་

གང་རུང་གི་རིག་བྱེད་དུ་ཐོན་པ། ཉེན་མོངས་ནི་དུག་གསུམ་གང་རུང་གི་སྐྱོབ་ས་པ།
མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ། འདིའི་སྐྱོར་བ་དག་གི་རིག་བྱེད་དམངས་གི་རྫོང་
བ་ཁོ་ནར་མ་ངེས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བརྗེས་སུ་རྩལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད། འདི་ལ་དབྱེན། མིའི་
ཚོས་སྐྱེ་ལ་སྤྱོད་ལོན་ཏེ་ལོངས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་ཚུ་ལ་ལྟ་བུ་པམ་པའི་རྩལ། བདག་གཞན་ལ་
ཕན་གཞོན་སྤེལ་བའི་རྩལ་ཆེན་པོ། ཕན་གཞོན་མེད་པའི་རྩལ་སྐྱོབ་ས་སྤྱོད་ལས་སྤེལ་གསུམ། རྩལ་གྱི་
བང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་བ་དང་། ལྷན་དང་། བ་མ་སོགས་དབུ་གཡོག་པ་
སྤིག་པ་ལེན་ཏུ་ཆེ།

ལྷན་ལེན། གཞི་པ་རོལ་པོ་མ་ཐུན་པ། བསམ་བ་དབྱེ་བར་འདོད་པ། སྐྱོར་བ་ལས་
དེ་ཚོམ་པ། ཉེན་མོངས་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཞེས་པ། མཐར་ཐུག་པ་རོལ་པོས་དོན་
གོ་བ། མི་མ་ཐུན་པ་སྤེལ་བར་ཚོམ་པ་སྐྱུར་མི་བསྤེལ་བའི་བསམ་སྐྱོར་བྱེད་བའང་
འདིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན། འདི་ལ་དབྱེན། མཛེས་བ་དངོས་སུ་འབྱེད་པ་ལྟ་བུའི་
བཅོན་ཟ། གཞོགས་སྐོར་བྱེད་ནས་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་གཞོགས་ཟ། ལྷོག་ཏུ་དབྱེན་བྱེད་པ་
ལྟ་བུའི་ལྷོག་སྤེལ་གསུམ། ལྷན་ལེན་བང་ནས་སྐྱོབ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པ་
སྤིག་པ་ལེན་ཏུ་ཆེ།

ཚིག་རྩལ་ལེན། གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ། བསམ་བ་མི་སྐྱན་བ་
བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྐོང་། སྐྱོར་བ་དེར་བཅོན་པ། མཐར་ཐུག་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་དུ་ཐོན་པ། ཉེན་མོངས་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཞེས་པ། འདི་ལ་དབྱེན། གཞན་ལ་
དངོས་སུ་ངན་མཚང་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་དོར་རྩལ་པ། གྲུལ་ཀ་དང་བསྐྱེས་ནས་གཞན་ལ་
ཚིག་ངན་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་གཞོགས་ཏེ་རྩལ་པ། གཞན་གྱི་དེའི་མཛེས་བོ་སོགས་ལ་ངན་

མཚོང་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་པ་དང་གསུམ། ཚིག་རྒྱལ་གྱི་ནང་ནས་པ་མཉམ་
འབྲེལ་པ་ལ་ཚིག་རྒྱལ་སྐྱ་བ་ཕྱིག་པ་ཤིག་ཏུ་ཆེ།

དག་འབྲེལ་བ་ནི། གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ། བསམ་པ་བག་
མེད་བས་ཅལ་ཅོལ་མང་པོ་སྐྱ་འདོད་གྱི་ཀུན་སྲོང་། སྐྱོར་བ་ནི་ཁ་གསལ་དང་སྐྱ་
སོགས་བརྗོད་པར་ཚོམ་པ། མཐར་ཐུག་དག་གི་རིག་བྱེད་དུ་སོན་པ། ཉོན་མོངས་ནི་
དུག་གསུམ་དང་ཁྲད་པར་གཏོ་སྟེ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། ལྷ་སྟེགས་པའི་བཟུང་རྒྱ་
བུ་ལོག་པའི་དག་ཀྱལ། བྱེ་མའི་གཏམ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པའི་དག་ཀྱལ། སྐྱོད་མིན་
ལ་ཚོས་འཆད་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་དག་ཀྱལ་ཏེ་གསུམ། དག་ཀྱལ་གྱི་ནང་ནས་ཚོས་
ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་ཕྱིག་པ་ཆེ།

བརྒྱལ་སེམས་ནི། གཞི་བ་རོལ་པའི་སྤྱི་ནང་གི་རྗེས། བསམ་པ་གཞན་གྱི་སྤུན་
ཚོགས་དང་ཡོ་བུད་ལ་རེ་བ་དང་སློན་པའི་ཀུན་སྲོང་། སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་ཡང་སེམས་པ།
ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་ཁྲད་པར་འདོད་ཆགས། མཐར་ཐུག་ནི་ལས་དེ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བྱེད་ཅིང་ཁེལ་དང་རོ་ཚོ་དོར་ནས་གཉེན་པོ་མ་བསྟེན་པ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། རང་གི་
ཚོ་རིགས་ལ་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་བདག་གི་བ་ལ་བརྒྱལ་སེམས་པ། བ་རོལ་པའི་སྤུན་
ཚོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱི་ལ་བརྒྱལ་སེམས་པ། ས་འོག་གི་གཏོར་ལ་སློན་
པ་ལྟ་བུ་གཉེས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱལ་སེམས་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད། བརྒྱལ་སེམས་གྱི་
ནང་ནས་སྲོང་བ་པའི་རྗེད་པ་ལ་བརྒྱལ་སེམས་པ་ཕྱིག་པ་ཆེ།

གཞོན་སེམས་ནི། གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ། བསམ་པ་གསོད་

བརྟེན་གསུམ་གཞི་དུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྐོར་གྱི་ཀུན་སྟོང་། སྦྱོར་བ་དེར་སེམས་བཞེན་པའི་
གནས་སྐབས། ཉེན་མོངས་གསུམ་དང་བྱུང་བར་ཞེས་པར་། མཐར་ཐུག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་
དུ་བཟུང་ཞིང་གཉེན་པོ་བསྟེན་འདོད་མེད་པ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། གཡུལ་ངོ་སོགས་སུ་
གཞན་གསོད་སེམས་ལྟ་བུ་ཞེས་པར་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་དུ་སེམས། འགྲམ་རྩ་
སོགས་ལ་གཞི་དུ་སེམས་ལྟ་བུ་སྤྲུག་དོག་གི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་དུ་སེམས། གཞི་དུ་
བྱེད་སྦྱོར་འདུད་ཀྱང་མཉམ་སེམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་པར་གྱི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་དུ་
སེམས་ཏེ་གསུམ་ཡོད། གཞི་དུ་སེམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚམས་མེད་པའི་ཀུན་སྟོང་
གཞི་དུ་སེམས་ལྟ་བུ་རྟོག་པ་ལོན་ཏུ་ཆེ།

ལོག་ལྟ་ནི། གཞི་དགེ་མི་དགེའི་ཚོས་སོགས། བསམ་བ་ནི་དགེ་རྟོག་མེད་པར་
ལྟ་བ་དང་། ལྷ་འབྲས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་། སྦྱོར་བ་དེར་ཡང་
ཡང་སེམས་པའི་གནས་སྐབས། ཉེན་མོངས་གསུམ་དང་བྱུང་བར་གཉི་སྟུག་ མཐར་
ཐུག་དེར་ཐག་བཅད་ཅིང་གཉེན་པོ་མེད་པ། འདི་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་རྟོག་བདེ་སྟུག་གི་
ལྷ་ར་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ལས་འབྲས་ལ་ལོག་ལྟ། ལམ་བདེན་ཉམས་སུ་བྱས་པར་གྱུར་
འགོག་བདེན་ཐོབ་པར་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་ལ་ལོག་ལྟ། དཀོན་མཆོག་ལ་སྦྱར་
འདེབས་ལྟ་བུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ལོག་ལྟ་སྟེ་གསུམ་ཡོད། ལོག་ལྟ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་
བའི་ནང་ནས་སྟེ་ཤོས་ཡིན། དེ་འདྲ་བའི་མི་དགེ་བཅུ་སྟངས་ལ་ལ་མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཟེད།

སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་སོ་སོ་འཁོར་བའི་སྟུག་
བསྐྱེད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པས་ན་སོ་སོ་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད། དེའི་ངོ་བོ་ནི་

རང་ཉིད་ཞི་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སློབ་འདེགས་སློབ་དང་ལེགས་སློབ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
ལའོར་བ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
ཉེ་ལོད་པའི་རྩལ་ཁྲིམས། གཞན་གཞོན་གཞི་དང་བཅས་པ་སློང་བའི་སེམས་པ་
མཚུངས་སྤྱན་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ་ཟེད། སོ་སོར་ཐར་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་རྟེན་གྱི་
སློབས་དེའོ། བ་སྲུ་བརྒྱས།

སོ་སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་ནམ་བུ་ད། །

རྗེས་སྲུ་ནམ་པ་བཞི་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན་པ་མ་གཉིས། དགེ་རྩལ་པ་མ་གཉིས། དགེ་
སློབ་མ། དགེ་སློང་པ་མ་གཉིས་བཅས་གྱི་སློབ་པ་སྟེ་སོ་སོར་གྱི་སློབ་པ་རིགས་
བརྒྱད་ཡོད། བསྟེན་གནས་གྱི་སློབ་པའི་བསྐྱུང་བྱ་བརྒྱད་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་ལ་
བསྐྱུང་བྱ་ལྟ་ཏེ། དགེ་རྩལ་ལ་བསྐྱུང་བྱ་གྲངས་འདས་སོ་ཏུག རྩོགས་མ་ཐུན་དང་
བསྐྱུང་བྱའི་ཉེས་བྱས་སོགས་ཡོད། དགེ་སློབ་མ་ལ་དགེ་རྩལ་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ནམས་
གྱི་སྟེང་ཏུ་ཅ་པའི་ཚོས་ཏུག་དང་། རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་ཚོས་ཏུག་བཅས་བཅུ་གཉིས་
བསྐྱུང་དགོས། དགེ་སློང་པ་ལ་བསྐྱུང་བྱ་མམ་པ་བཞི། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ། ཐུང་ལྷུང་
སྲུ་མ་མ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་དགུ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་
བཅུ་གཉིས་བཅས་ཁྲིམས་ཉེས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་པ་བསྐྱུང་དགོས།

དགེ་སློང་མ་ལ་བསྐྱུང་བྱ་མམ་པ་བརྒྱད། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ། ཐུང་ལྷུང་སོ་གསུམ།
ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བཅུ་གཅིག ཉེས་བྱས་
བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་བཅས་ཁྲིམས་སྲུ་མ་བརྒྱ་ཏུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་བསྐྱུང་དགོས།

སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་བསྟེན་གནས་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་
མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་ཉིན་གཅིག་བསྐྱེད་ན་འགྲིག་ཅིང། དགེ་བསྟེན་པ་མ་སོགས་
སྟུག་མ་བདུན་ནི་རྗེ་སྲིད་འཛོལ་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཤི་བར་དུ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་
འདྲའི་སྟོམ་པ་ལོ་དེ་བ་པོ་ཡང། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱས་པ་སོགས་གནས་པའི་
བར་ཆད། བྱ་རོག་སྐྱོད་མི་བྱས་པ་སོགས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ཆད། ལྷ་སེར་
ཅན་དང་ན་རྩམ་སོགས་མངོས་པའི་བར་ཆད་དེ། བར་ཆད་དེ་དག་བྲལ་བ་ཞིག་
དགོས་པ་མ་གཏོགས་རིགས་བཟང་ངན་དང། དབྱལ་སྟུག་གི་ཐ་སྙད་མེད་པར་རང་
གི་རྫོགས་དང་བསྟན་པའི་ལག་ལེན་ཐུབ་ན་སྟོམ་པ་ལོ་དེ་ཚོགས་པ་དེ།

སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ཚོགས་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོ་མི་
དགོས་པ་སྟོན་གྱི་ཚོགས་དང། དཀའ་ཚེགས་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ད་
སྟུང་གྱི་ཚོགས་དང་གཉིས་ཡོད། ཐོབ་ཟེན་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལའང། གང་ཟག་
གཞན་ལ་བསྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ། བསམ་པ་དག་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ། མི་མཐུན་
ཚོགས་འོ་ཤེས་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ། བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་
པ། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྟ་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བསྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ནི། མང་དུ་ཐོས་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང། བཙུན་པའི་བྲུག་ལེན་བཟང་པོའི་མིག་ལྡོས་ལ་བརྟེན་
ནས་བསྐྱེད་ཞིང། བྱུང་བར་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་མཚན་ཉིད་ཚང་བའི་གནས་ཀྱི་
སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན།

གཉེས་པ་རང་གི་སྒྲོལ་པ་སྐྱེས་པ་དག་པས་བསྐྱེད་བཞི། རྒྱུ་དོར་གྱི་གནས་
ལ་སྒྲོལ་བའི་བརྩོན་ལྷན། འཇུག་སྒྲོག་གི་གནས་ལ་གཟབ་པའི་བཀའ་ཡོད། རང་གི་
རྒྱུད་ལ་བརྟམ་ཅིང་དབྱུད་པའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན། གཞན་ལ་བརྟོས་ནས་རོ་ཆ་
ཤེས་ཤིང་རང་ལ་བརྟོས་ནས་ཁྱེད་ཡོད་པ་དང་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་པ་བསྐྱེད་བཞི་དང་།

གསུམ་པ་མི་མ་སྐྱེན་སྤོགས་རོ་ཤེས་པས་བསྐྱེད་བཞི། རྣོ་མ་པ་གཏོར་བའི་རྒྱ།
ཉམས་པའི་རྒྱ། གནས་པའི་རྒྱ། སེམས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་གོགས་ཤེད་པའི་རྒྱ།
ཆམས་རོ་ཤེས་ནས་མདོར་ན་འདུལ་བའི་གཞུང་ལྷན་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་ཐོས་བསམ་བྱ་
བའི་སྒྲོན་པ་བསྐྱེད་བཞི་དང་།

བཞི་པ་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོབ་པས་བསྐྱེད་བཞི། གསོ་སྒྲོབ་དང་། དབྱར་
གནས། དགག་དབྱེ་བཅས་གཞི་གསུམ་གྱི་ལྷན་ལེན་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན།

ལྷ་པ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་པས་བསྐྱེད་བཞི། ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་
རྒྱུད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཟས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྣོད་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ། གནས་ལ་བརྟེན་
པ་ཆམས་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན། ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལ་གཙོ་བོ་ཞི།
རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲོལ་བཞི་ཞེས་པ། མི་ཤེས་པ་དང་། མ་གྲུས་པ་དང་། བག་མེད་པ་
དང་། ཉོན་མོངས་པ་མང་བ་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འདྲིར་བཤད་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
བའི་ཐབས་ལྷ་པོ་བརྟེན་ནས་རྩལ་ཁྲིམས་མིག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་ལ་བརྩོན་
པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་རྣམས་ལྷ་པོ་སྒྲོལ་བཞི། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་སྐྱེན་པོར་གི་རྩལ་ཁྲིམས་ཡིན།

ཞིང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་པ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་ནི་ཐེག་པ་
ཆེན་སོའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོམ་པ་ལོད་ནས་བསྐྱུང་བུ་ནི།
རྩ་ལྷུང་བཙུག་དང་། ཉེས་བྱས་བཞི་བཅུ་ཞེ་དུག་ཡོད། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱོམ་པ་
ལོད་ནས་བསྐྱུང་བུ་ལ། རྩ་ལྷུང་བཙུག་ལོད་དང་། སྐྱོམ་སོ་བཙུག་སོགས་རིགས་ལྡ་སྤྱི་
དང་། སོ་སོའི་དམ་ཚིག་སྐྱོམ་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་ཡོད། སྐྱོམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
བསྐྱུང་བུའི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། བསྐྱུང་རྒྱལ་སོགས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་
བས་འདིར་མ་བཞོད།

༥ ་། གཉིས་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱུང་བུའི་སྐོད།

ལྷག་པའི་བསྐྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱུང་བ་ནི།
སེམས་དགེ་བའི་དམིགས་པ་གང་རུང་ལ་མི་གཡོང་བར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་
ལ་ཉིང་འཛིན་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། མཐར་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་
བསམ་གཏན་གྱི་པར་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྐོད་ནས་དབྱེ་ན། འཛིག་
རྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཉིས་ཡོད།
དེ་དག་འགྲུབ་པ་ལ། རྒྱལ་སྐྱོམ་ལྡན་ཏེ་མས་མཛད་པའི་ཚུ་ཨ་བ་ཏུ་ར་ལས།

- ཞེ་གནས་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །
- རྟོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱས་ནས། །
- ཐོག་མར་ཞེ་གནས་བཙུག་ཏུ་དེ་ཡང་ནི། །

འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་དགས་འགྲུབ། །

ཅེས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། དེ་ནས་སྐྱུག་མཚོར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། དེ་
ནས་ཞི་སྐྱུག་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་གོས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཞི་
གནས་སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་སྐྱུག་
དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུབ་པའི་དབྱུང་འཛོག་གི་སྐྱོམ་གང་ཡང་རྩུང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན།
ཞི་གནས་བྱུང་ན་དབྱུང་སྐྱོམ་གྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རང་རང་སོ་སོའི་དམིགས་པ་
གང་ཡིན་ལ་སེམས་གཞན་ལ་མི་གཡེང་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོར་གང་
བྱས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ། ཞི་གནས་སྐྱོམ་པ་ལ། ལྷན་མི་ཉེས་མངོན་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱུག་
ལས།

ཉེས་པ་ལྡན་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །

བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །

ཞེས་ཉེས་པའི་སྐྱོན་ལྡན་འཛིན། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱེད་དགོས།
ཉེས་པ་ལྡན། དེ་ཉིད་ལས།

ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་རག་ནམས། །

བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །

འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །

འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །

ཞེས་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོམ་པ་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་གཅིག་གང་ལ་དམིགས་
པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་བྱུང་ལུས་ནས་སྦྱོར་བའི་བརྗེད་པ་དང་གཉིས། དམིགས་རྟེན་མ་

བརྗེད་ཀྱང་སེམས་བྱིང་རྗོད་གང་རུང་གི་དབང་དུ་ཤོར་བ་དང་གསུམ། དེའི་དབང་
དུ་ཤོར་བ་ངོས་འཛིན་གྱང་དེ་སློང་བའི་གཉེན་པོ་མི་བསྟེན་ཞིང་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་
བཞི། བྱིང་རྗོད་ཀྱི་སྦྱོན་མེད་གྱང་ད་དུང་དམིགས་པ་ལ་གཞན་དུ་མ་བསྐྱུན་པར་བྱིང་
རྗོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ཞིང་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལྡེ་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་
བསྐྱོམ་དགོས། དེ་དག་སློང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས།

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང། །
རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང། །
བྱིང་དང་རྗོད་པ་རྟོགས་པ་དང། །
དེ་སློང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང། །
ཞི་ཚེ་རྣམ་དུ་འཇུག་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས། ཉེས་པ་ལྡེ་པོ་འདི་ལོ་ལོ་གཉེན་པོར་བཞི་དང། དེ་མིན་
རྣམས་ལ་རེ་རེ་ཡོད། དང་པོ་ལེ་ལོ་ལོ་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དང་པ་དང། འདུན་པ་དང།
བརྗོད་འགྲུས་དང། ཤིན་སྤངས་བཞི་ཡིན། གཉེས་པ་བརྗེད་ངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འབྲ
པ་དང། གསུམ་པ་བྱིང་རྗོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཞིན་དང། བཞི་པ་འདུ་མི་བྱེད་ཀྱི་
གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་སེམས་པ་དང། ལྡེ་པ་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་དུ་འཛོག་
པའི་བཏང་སྦྱོམས་ཉེ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྟེན་ནས་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་དག་གྱང་
སེམས་གནས་དགུར་བྱེ་བ་དང། དེ་རྣམས་སྦྱོབས་བྱུག་གིས་འབྲུབ་ལུགས་དང།

ཡིད་བྱེད་བཞིས་སྤྱད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་སྦྱོན་མེད་བདེ་
མྱལ་ཏུ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། སེམས་གནས་དགུ་ནི། ལྷ་རྒྱལ་མི་ཉིས་མཛད་པའི་
སྤྱི་ཏུ་ལྷ་ལོ་ཀུར་ལས།

དམིགས་བ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །

དེའི་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱ། །

རྣམ་གཡེང་སྤྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །

དེ་ལ་སྦྱར་ནི་མཐོན་པར་བྱ། །

སྦྱོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང། །

སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་བ། །

རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །

དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །

ཆགས་སོགས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་སོགས། །

ལངས་བ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །

དེ་ནས་སྦྱོམ་བཅོམ་ཅན་གྱིས་ནི། །

སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །

རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་འཐོབ། །

དེ་གོམས་བ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །

ཅེས་སེམས་འཛོག་པ། ལྷན་དུ་འཛོག་པ། ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ། ཉེ་བར་འཛོག་པ།
དུལ་བར་བྱེད་པ། ཞི་བར་བྱེད་པ། རྣམ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ།
མཉམ་བར་འཛོག་པ་དང་དགྲ།

སྟོབས་དྲུག་ལྟེ། ཐོས་པའི་སྟོབས། བསམ་པའི་སྟོབས། དན་པའི་སྟོབས། ཤེས་
བཞིན་གྱི་སྟོབས། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས། ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་དང་དྲུག།

ཡིད་བྱེད་བཞི་ལྟེ། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་
ཡིད་བྱེད། ཆད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཚོལ་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་
བཞི་ཡིན།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོབས་དང་པོ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་
གདམས་ངག་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲུངས་ནས་སེམས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་
དུ་མ་བཅུག་པར་ནང་དུ་བསྐྱེས་ནས་དམིགས་པ་ལ་གཉོད་པ་སེམས་གནས་དང་པོ་
སེམས་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཆེར་གནས་སུ་མི་
བཏུབ་པར་རྣམ་ཏོག་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཚུ་བཞིན་གཅིག་རྗེས་གཅིག་མཐུད་ལྟ་བུར་
འོངས་པས། རྣམ་ཏོག་མང་དུ་སོང་ངམ་སྐྱམ་པ་རྣམ་ཏོག་ངོས་ཟེན་པའི་ཉམས་ཤིག་
འོང་། འདི་ནི་སྤར་སེམས་ནང་དུ་མ་སྤོགས་པས་ངོས་མ་ཟེན་པ་ལ་འདི་དུས་དྲན་
ཤེས་བསྐྱེན་པས་ལམ་ཆེན་གྱི་འགྲུལ་པ་ལ་ཏོག་དཔྱོད་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་
སྟོན་མིན།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་སྟོབས་གཉིས་པ་བསམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་

སེམས་དམིགས་པ་ལ་བཞག་པ་དེའི་རྒྱན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱེད་པ་ལས་
རྒྱན་ཅུང་ཟད་མ་སྐྱེད་ཀྱས་པ་སེམས་གནས་གཉིས་པ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་
འབྱུང་། དེའི་ཆེ་སྐབས་རེར་རྣམ་རྟོག་ཞི་ཞིང་། སྐབས་རེར་རྣམ་རྟོག་ཐོལ་ལེར་སྐྱེ་
བའི་རྣམ་རྟོག་ངལ་གསོ་བའི་ཉམས་ཤིག་འོང་། སེམས་གནས་འདི་གཉིས་བྱིང་རྫོང་
ཉ་ཅང་མང་ཞིང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉུང་དུ་ལས་མི་འོང་ལ་སེམས་དམིགས་བར་གཏོད་པ་
ལ་འབད་པས་སྐྱིམ་དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་ནང་ཚན་དང་པོ་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་
བའི་སྐབས་ཡིན།

དེ་ནས་སྟོབས་གསུམ་པ་འབྲུག་པའི་སྟོབས་གྱིས་རིམ་བཤེན་སེམས་དམིགས་
པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེང་སོང་ན་འབྲུལ་དུ་ཤེས་ནས་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་འཛོག་
པ་སེམས་གནས་གསུམ་པ་སྐྱབ་ཏེ་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་།

དེ་རྗེས་དང་པོ་ནས་འབྲུག་པའི་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་པ་ལས་ཡིད་གཡེང་
བར་མི་བྱེད་ཅིང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་སྤར་
བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པའི་སེམས་གནས་བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛོག་པ་
ཞེས་པ་འབྱུང་།

དེ་ནས་སྟོབས་བཞི་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་
མཚན་མ་ལ་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས། དེ་གཉིས་ལ་
འཕྲོར་མི་སྟེར་ཞིང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་སེམས་
གནས་ལྟ་པ་དུ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་

བཞེན་གྱིས་རིག་ལྡན་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་འགོག་པ་སེམས་གནས་ཤུག་པ་
ཞེ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་།

དེ་ནས་སྟོབས་ལྡ་བ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་ཆགས་སེམས་དང་། འཕྲོ་བ་
དང་། བྱིང་རླུགས་སོགས་ལྷ་མོའང་སྐྱེས་མ་ཐག་དང་དུ་མི་ལེན་བར་ཚོལ་བས་སྤང་
བར་བྱེད་པ་སེམས་གནས་བདུན་བ་རྣམ་པར་ཞེ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་།
སེམས་གནས་གསུམ་བ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལྡ་པོ་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པ་
ཤས་ཆེ་ཡང་བྱིང་གྲོད་གྱིས་བར་དུ་གཙོད་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
སྐབས་ཡིན།

དེ་ནས་ཡང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་འབྲེལ་བ་སྟེན་པའི་བྱིང་གྲོད་སོགས་
མི་མ་སྐྱེན་སྐྱོགས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་མི་རུས་པར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་
སྐྱེ་བ་སེམས་གནས་བརྒྱུད་པ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་
ཚོལ་བ་རྒྱུན་པར་བསྟེན་ན་བྱིང་གྲོད་ཀྱིས་བར་གཙོད་མི་རུས་པར་སྐྱེན་རིང་པོར་
སྐྱོང་སྐྱབ་པས་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོམས་པས་སྟོབས་ཤུག་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་
གྱིས་འབྲེལ་བ་སྟེན་པའི་ཚོལ་བ་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་རང་འབྲུགས་ཀྱིས་
འཇུག་པ་སེམས་གནས་དགུ་བ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཞེས་པ་འབྲུང་། འདི་དུས་
དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་སོགས་འདོན་པ་ལེན་ཏུ་གོམས་པའི་ཆེ་དང་པོར་འདོན་པའི་ཀྱན་
སྐྱོང་བྱེད་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་ན་བར་སྐབས་སུ་སེམས་གཡེངས་ཀྱང་འདོན་པ་དེ་

མི་ཚད་པར་རྩོལ་མེད་དུ་འོང་བ་ལྟར་དང་པོར་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་
དྲན་པས་ལན་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ན་དེ་རྗེས་དྲན་ཤེས་བསྟེན་མི་དགོས་པར་
རང་ཕྱགས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་རྒྱན་མི་ཚད་པར་ལུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འཁྲོངས་
པ་འབྱུང་བས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སེམས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རང་དུ་ཕྱིལ་ཕྱིལ་འགྲོ་
བའི་སེམས་གནས་དགུ་བ་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན། སྲར་ནས་ཤིན་སྐྱེད་ས་
ཀྱི་ཆ་སྲ་མོ་ཡོད་པ་རིམ་གྱིས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དགེ་བ་ལ་གང་
འདོད་དུ་བགོལ་དུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་ཞི་ནས་སེམས་ཤིན་སྐྱེད་ས་སྟེ།
དེའི་མཐུས་ལྟས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བལ་ནས་རེག་བྱ་ཆེས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་
རང་བཞིན་གྱི་ལྟས་ཤིན་སྐྱེད་ས་སྟེས་པའི་ཆེ་ལྟས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལའང་དགའ་བདེའི་ཉམས་ལྟས་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་། དེའི་དུས་
སེམས་དགའ་ཡལ་ཡལ་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་དུ་སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་
བརྟན་པར་གནས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤིན་སྐྱེད་ས་མི་གཡོ་བ་
ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཞི་
གནས་ཀྱུབ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་ཀྱུབ་ནས་རིམ་གྱིས་སློབ་གོམས་པ་ལས། ཁམས་
གསུམ་ས་དགུའི་༼ཁམས་གསུམ་ནི༽ འདོད་པའི་ཁམས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས། གཞུགས་མེད་ཀྱི་
ཁམས་དང་གསུམ། ས་དགུ་ནི༽ འདོད་པའི་ས། བསམ་གཏན་དང་དང་པོའི་ས། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ས། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས། གཞུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་

ཡས་ཀྱི་ས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་ས། སྲིད་ཅེའི་ས་བཅས་དགུ་ཡིན། ཉན་
ནས་འོག་མ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་ས་གོང་མའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཅིང་། དེ་
འདྲ་བའི་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་བསྐྱོམ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་གཟུགས་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་ལྷ་ར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་
བསམ་གཏམ་སྐྱོམ་ཚུ་ལ་ནི། ལྷ་ལྷ་ཅུ་ཨ་ས་རྣམས་མཛད་པའི་ཨ་རྗེ་རྣམས་ས་ལྷ་ཅ་ཡ་
ལས།

ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏམ་དང་པོ་ལ་སྟོམས་བར་འཇུག་སྟེ།
ཡིད་ལ་བྱེད་བ་བདུན་གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་།
མོས་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་བ་དང་། དགའ་བ་སྦྱད་བ་དང་། དཔྱོད་བ་
དང་། སྐྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྐྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ།

ཞེས་བསམ་གཏམ་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་
བྱེད། མོས་བ་ཡིད་བྱེད། རབ་ཏུ་དབེན་བ་ཡིད་བྱེད། དགའ་བ་སྦྱད་བ་ཡིད་བྱེད།
དཔྱོད་བ་ཡིད་བྱེད། སྐྱོར་བའི་མཐའ་ཡི་ཡིད་བྱེད་དང་རྒྱག་ལོད། དང་པོ་མཚན་ཉིད་
སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་བ་ནི་ཁམས་འོག་མ་འདོད་བ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་།
གོང་མ་བསམ་གཏམ་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཐོས་བསམ་འབྲེས་མའི་སྐོ་ནས་ཅིང་
པོར་རྟོག་ཅིང་ཞིབ་མོར་དཔྱོད་བ་དང་། མོས་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ཞེས་
བ་ནི་དེ་ཉིད་སྐོམ་བྱུང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་བ་དང་། དབེན་བ་ལས་སྐྱེས་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
བ་ཞེས་བ་ནི་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་། འདོད་ཉོན་སྐོར་དགུ་ནི།
འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་གསུམ་ནི་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ། དེ་

བཞིན་ཏུ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཚུར་ཏུ་སྟེ་འབྲིང་སྐོར་གསུམ། ཚུར་ཏུ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། ཚུར་ཏུ་འབྲིང་། ཚུར་ཏུ་འབྲིང་ཚུར་ཏུ་གསུམ་ཞི་ཚུར་ཏུ་སྐོར་གསུམ་སྟེ་འདོད་ཉོན་སྐོར་དགུ་ཡོད། ། གྱིས་དབེན་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དང་། དགའ་བ་སྤྲད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཞི། འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་བ་འབྲིང་གསུམ་ཡང་སྤངས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་མངོན་གྱུར་བ་འབྲིང་གསུམ་ཡང་སྤངས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདོད་ཉོན་ཚུར་ཏུ་སྐོར་གསུམ་གྱིས་གྲུང་རྒྱུད་ལ་གོས་མ་གོས་རྟོག་ཅིང་དཔྱོད་པ་དང་། ལྟོར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཞི་དེ་ལྟར་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཉོན་ལྷ་ཞིང་ལྷ་བ་ཚུར་ཏུ་སྐོར་གསུམ་ཡང་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྒྱལ་གྱིས་ལྟོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ས་འོག་མ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་རགས་པར་བལྟ་ཞིང་། ས་གོང་མ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་དང་ཞི་བར་བལྟ་བའི་ཞི་རགས་རྣམས་ཅན་ཏེ་འདི་ག་རྟེན་པ་དང་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལས་ལྷན་མོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན།

དེའང་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡན་ལག་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཡིན། དེ་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་ཞི་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དངོས་གཞི་ཁྲད་པར་ཅན་དུ་བཞག་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་བསམ་

གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་
ཐོབ་པ་ཡིན།

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་སོགས་ཡན་ལག་བཞི་
དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེའང་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ ཉིང་འཛིན་ལས་
སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་
ལག་ཡིན། འདིའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ནི་རང་སའི་བྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
གསུམ་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་ནང་གི་རྟོག་པ་རབ་ཏུ་སྤངས་པས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཞེས་
ཟེད།

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་
བྱེད་རྒྱལ་གྱིས་དཔྱོད་པའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་འཐོབ། བསམ་
གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་ཉེ། བྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ དགའ་བ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་གྱིན་
ཡན་ལག་ ཉིང་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྐྱོན་
ཅན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་བྱེད་རྒྱལ་གྱིས་དཔྱོད་པའི་
ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན་
བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡན་
ལག་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བྲན་པ་ཡང་དག་དང་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་གཉིས་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་ ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་འཛིན་གནས་གྱི་

ཡན་ལག་གོ།

འདིར་དྲན་པ་ཡང་དག་ཅེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སློན་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བསྟོན་པའི་རྟོག་དཔྱད་མེ་ལྷ་ལུ་
གཉིས། གཉིས་པ་ལ་བསྟོན་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་
གཉིས། གསུམ་པ་ལ་བསྟོན་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་
གཉིས། བཞི་པ་ལ་བསྟོན་པའི་དབུགས་དབྱུང་རྒྱབ་གཉིས་ཏེ་དེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་གྲང་མིང་གི་སློན་ས་བཅོམ་བརྒྱད་
དང་། རྣམ་གྱི་སློན་ས་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད། གྲུང་རྒྱ་བ་སུ་བརྒྱས་མཛད་པའི་ཨ་ཟླ་རྣམ་
གོ་ཏེ་ལས།

- དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། །
- དགའ་དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །
- གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །
- རབ་དང་དང་ནི་དགའ་བ་སོགས། །
- གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། །
- དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། །
- མཐའ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། །
- རྣམ་སུ་བརྒྱ་གཅིག

ཅེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
བསམ་གཏན་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བརྒྱེམས་

བ་ལས་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་གནས་ཚངས་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནས། བསམ་
 གཏུན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བསྐྱོམས་བ་ལས་བསམ་གཏུན་
 བཞི་པའི་གནས་སྤྱིན་མེད་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་བསམ་གཏུན་སོ་སོའི་དངོས་གཞི་
 རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་བ་ལས། སོ་སོའི་གནས་ལ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་
 སོགས་སྤོང་སྟེ། དེའང་གནས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་སྤྱིན་
 གྱི་འབྲས་བུ། སྟོམས་འཇུག་གི་སེམས་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། དུལ་གྱི་
 ལོངས་སྤོང་དུ་སྤྲང་བའི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད། སྲིད་ཅེ་སྟེ་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སུ་
 བཞིར་ཡོད་བ་ལས། བསམ་གཏུན་བཞི་པའི་སེམས་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སྟེང་དུ་
 གཟུགས་ལ་རེག་མཐོང་སྤྲང་གསུམ་བཀག་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་
 མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་བ་སྟོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
 མཆེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང། དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་བ་དེ་ལྟར་རྣམ་
 བར་ཤེས་བ་ཡང་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་རྣམ་ཤེས་
 མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང། དེ་གཉིས་ཀའང་མཚན་མ་དང་བཅས་
 བར་མཐོང་ནས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་དུ་སྟོམ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང། དེ་གསུམ་གའང་མཚན་མ་དང་
 བཅས་བར་མཐོང་ནས་འདུ་ཤེས་རགས་བ་མེད་ཅིང་ཕྱ་བ་མེད་བ་མིན་ལོ་སྟམ་སྟོམ་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གམ་
 སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་འབྲས་

བུ་མི། གཞུགས་མེད་ཁམས་ལ་གཞུགས་རགས་ལས་སྤེལ་བའི་གནས་ཐད་པ་མེད་
ཀྱང་མཚོག་དམན་དང་ཆེ་རིང་ལྷུང་དང་། ལོང་ལོག་ལ་སོགས་པའི་སློབ་ལ་ཐད་དུ་
ཡོད་ཅིང་། ལོང་ནས་ལོང་དུ་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་ཆེ་ཞིང་འེ་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཆེ་
རིང་བ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ལ་མཛོན་མཐོའི་བདེ་འབྲས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན།

བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་སོགས་ཚད་
མེད་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་མཛོན་པར་ཤེས་པ་སྣའི་མིག་དང་། སྣའི་རྣ་བ་དང་།
གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སློབ་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྤྱི་བ་
ཤེས་པ་སྣ་ནི་ཁམས་ལོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན། ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཉིང་འེ་འཛིན་དེ་དག་དང་། ཡོན་
ཏན་དེ་དག་བསྐྱེད་ནས། སྤྱར་ལོང་མའི་ཁྱད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པས་མཛོན་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སློབ་ལ་འཇུག་དང་། མིང་
ཆེའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པའི་སློབ་ལ་འཇུག་སོགས་ཐོབ་
པས། རྒྱ་རོལ་བ་དང་ནང་བ་གཉིས་ཀས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ།
རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་རིམ་བར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་འགྲོའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་པས་དེ་
རྣམས་ཤེས་ནས་གོམས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས།

༦༽ གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྐོར།

ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 པ་ནི། བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་པའི་སྐོར་སྐོར་སྐོར་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་
 དང་། དེའི་གོ་མས་པ་རྫོགས་པ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མར་བྱིན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དབྱེ་ན་
 གསུམ་ལས། རོན་དམ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་
 སྤྱིའི་སྐོར་སྐོར་རྫོགས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་དང་། གུན་རྫོབ་རྫོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱ་བ་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དོན་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་
 པར་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་དགོས།
 བདག་མེད་པའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་
 རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་མཐར་དབྱ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་པའི་ལྷ་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་
 གཙོ་བོ་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས་བཤད་ན། ཅུ་གྲི་རྟེས།

- ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །
- ལྷ་ལས་བྱུང་བར་རྫོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཉ། །
- བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྫོགས་བྱས་ནས། །
- རྣམ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །

ཅེས་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པ་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
མ་རེག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུད་ནས་འབྲིན་གྱི་དེ་དང་
འཛིན་སྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་
གཞན་མེད། དེས་ན་སྣུམ་མཐོང་བྱུང་བར་ཅན་བདག་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་
ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་བྱ་དགོས།

བདག་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོད།
དེའི་དང་མོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལེགས་པར་ངེས་ན། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ངེས་
སྲོ་བས་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ཡང་ཞུ་
ཚུ་ལྷོ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉམ་མཛད་པའི་མཚུ་མཁུ་ཞུ་ལོ་ཀུ་ར་ལས།

བདག་དང་གཞན་སྐྱེས་དངོས་འདི་དག །
ཡང་དག་པར་ནི་གཅིག་པ་དང་། །
དུ་མའི་དངོས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །
རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །

ཞེས་གནད་བཞི་ཚང་བའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བརྟེན་པ་གལ་
ཆེ། གནད་བཞི་ནི། དགག་བྱེད་པའི་གནད། ལྷོ་བ་པའི་པའི་གནད། གཅིག་བྲལ་
ངེས་པའི་གནད། དུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་དང་བཞི་ཡིན། ཞུ་ཚུ་ལྷོ་རྒྱུ་དེ་མས།

བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །
དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་བཅའ་བ་ལ་རྫོོ་བདེན་འདྲིན་གྱི་
 འདྲིན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་དོས་ཟེན་པ་ལིན་ཏུ་གསུང་། དགག་བྱ་རགས་པ་ཅམ་
 ལས་ལྷ་མོ་དོས་མ་ཟེན་ན་དགག་བྱ་རགས་པ་ཅམ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་དགག་
 བྱའི་ལྷག་འཕོ་ལུས་པའི་དབང་གིས་བདེན་འདྲིན་ལ་གཞོད་མི་ཐུབ་པར་རྫོོ་འདོགས་
 གྱི་མཐར་ལྷང་ལ། དགག་བྱ་ཐམ་ཆེས་ཉེ་རྣམ་ཞེས་ཚོགས་བྱུག་གི་ལུས་ཏུ་གང་
 ལའང་ཐམས་ཅད་དགག་བྱར་བཟུང་ན་ཐ་སྐད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་
 མཐར་ལྷང་བས་ཆད་ལྟའི་ཉེན་ལིན་ཏུ་ཆེ། དེས་ན་རང་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་ང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་ཚུལ་རི་འབྲེ་ཞེས་ཡིན་སྐྱེས་ཏུ་ཞེབ་པར་བརྟགས་པས་
 ལུང་པོའི་སྟེང་ནས་ང་ཞེས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་སྐྱུང་བ་ནི་རང་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་འདྲིན་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་འཇུགས་མེད་ཏུ་དོས་ཟེན་པ་ནི་གནད་དང་པོ་དགག་བྱ་
 དེས་པའི་གནད་ཡིན།

ང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ལུང་པོ་དང་དོ་མོ་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 གྲུབ་ལུགས་མེད་པར་ཐག་ཚད་པ་ནི་གནད་གཉིས་པ་ཁྲབ་པ་དེས་པའི་གནད་ཡིན།

བདག་དང་ལུང་པོ་གཉིས་བདེན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོ་མོ་གཅིག་
 ཡིན་ན་དགྲེ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོ་མོ་
 གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ལྡོག་པའམ་དགྲེ་བ་ཐ་དད་པར་སྐྱང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་སྐྱང་
 ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྩོམ་ཚུལ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྲུབ་ན། སྐྱང་ཚུལ་
 དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེ་འབྲེ་ཡོང་མི་སྲིད་ཅིང་བདེན་གྲུབ་སྐྱང་བའི་རྫོོ་དེ་ལ་

ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རི་ལྷོ་བ་མཐོང་སྤང་དགོས་པའི་དབང་གིས་རེད། དེས་ན་བདག་
དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་སོང་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལའང་ཕྱང་པོ་ཏུ་
མ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་གྲང་མང་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་དང་། བདག་
གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་ཏུ་ཕྱང་པོ་རྣམས་གྲང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱང་པོ་
སྐྱེ་འདྲིལ་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་བདག་གྲང་སྐྱེ་འདྲིལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། དེ་
ལྟར་རིགས་པ་ཏུ་མའི་སྐོ་ནས་དབྱེད་པས་བདག་ཕྱང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་རྫོགས་པ་ན་གནད་གསུམ་པ་གཅིག་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་
ཡིན།

བདག་དང་ཕྱང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་རིགས་པས་
དབྱེད་བཟོད་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རོ་བོ་དང་རྣམ་སོགས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐ་དད་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཞིག་ཡིན་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན་
སྐྱོག་པའི་སྐོ་ནས་ཐ་དད་གྲང་རོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རྩུབ་པའི་རྣམ་གཞག་
ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་མི་འཐད། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གྲང་ཐ་དད་ཡིན་
ན། ཕྱང་པོ་ན་བ་དང་གས་པ་དང་དོར་བ་སོགས་རྗེས་པའི་ཆེ་བདག་ན་བ་དང་། ག་བ་
སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་ལ་ཕྱང་པོའི་མཚོན་ཉིད་སྐྱེ་འདྲིལ་སོགས་མེད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་སོ་སོར་བསལ་བའི་འུལ་ཏུ་བདག་སོགས་སུ་སྐོན་སྐྱེ་
ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྱུང་བས། བདག་ཕྱང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཐ་དད་མེད་པར་ཐག་ཚོད་པ་ནི་གནད་བཞིན་པ་ཏུ་བྲལ་ངེས་པའི་གནད་ཡིན།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པར་

རྟོགས་པ་དེ་བསྐྱུབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱུབ་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་གཏུན་ཚིགས་
 རྟོགས་པའི་རྫོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསྐྱུབ་བྱ་བདག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་ནི།
 དཔེར་ན། འགྲོ་ས་ལུང་བ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་བ་ལང་བོར་བ་བཅའ་བས་
 ལུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕུ་མདའ་བར་གསུམ་གང་དུའང་མེད་པ་མཐོང་ཅམ་ནས་བཅའ་
 རྒྱུའི་བ་ཡིད་ལ་བཞག་པ་དེ་མི་འདུག་གོ་སྟུམ་པ་སྣང་གིས་སྐྱེ་བ་བཞིན། བདེན་
 འཛིན་ལ་དགག་བྱའི་སྣང་ཚུལ་དེ་སྤར་ནས་ངོས་བཟུང་སྟེ་ཞེ་ལ་བཞག་བཞིན་པར་
 གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་དབྱེད་པའི་ཚེ་དུ་བྲལ་རྟོགས་ཟེན་མ་ཐག་ཡིད་ངོར་འཇགས་
 པའི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་མི་འདུག་སྟུམ་དུ་རྫོང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་ཉེ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པ་རེད།

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི། མདོ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས།

རི་ལྷར་ཁྲོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །
 ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་རྫོགས་སྐྱུར་བྱ། །
 ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས། སྤར་གང་ཟག་ལ་བཤད་པ་དང་མཚུངས་པར་གཞི་བྱས་པ་ལྟ་
 བུ་ལ་མཚོན་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དུལ་རྗེས་སྤོ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་དང་།
 ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བཟོ་བའི་ལག་གི་འདུ་བྱེད་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་མང་པོ་
 ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་དག་གང་ལའང་མི་སྣོས་པའི་
 བྱུས་པ་ཞིག་རང་བྱུང་རང་དབང་གི་རྒྱལ་དུ་བྱུབ་པ་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་གང་དང་

གང་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། ཚ་ཤས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་སྤང་ཞིང་། སྤང་བ་
 ལྟར་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་ཡིན། དེ་འདྲའི་སློབ་འཛིན་ཚུལ་དེ་ངོས་
 ཟེན་པར་གྲུས་ནས་གོང་དུ་སློབ་པ་ལྟར་གྱི་དགག་བྱ་ངེས་པའི་གནད་སོགས་གནད་
 བཞིའི་སློབ་ནས་དབྱུང་པའི་མཐར་དེ་འདྲའི་སློབ་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་སློང་
 ཚམ་གྱིས་ཞིག་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ཅམ་གྱི་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་དུ་
 སློལ་ནམ་འཆར་བ་ན་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་
 ཚོས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སློབས་གྱིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་བུ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་འདྲན་བ་དང་། མིང་གིས་
 བཏགས་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ངོས་ནས་སློང་བ་ལ་ངེས་པ་
 ཚབས་ཆེ་བ་བྱུང་ན་སློང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དང་རྟེན་འབྲེལ་སློང་པའི་དོན་དུ་ཤར་
 བ་ཞེས་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོངས་པ་སློབ་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཡང་དག་པ་དེ་རི་ལྷ་བ་
 བཞིན་རྟོགས་པ་ཡིན།

ཡང་དེ་འདྲ་པའི་སློང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་
 རོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། ཡོད་མེད་སླེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། ལུ་བཞི་
 སླེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
 ཡོད། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དུ་མའི་སློབ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སློང་བ་ཉིད་བྱིན་
 ཅེ་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ན། དེ་ལ་དབྱུང་འཛོག་གི་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་མཐོང་

སྐྱོད་བཞི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན།

༥༽ བསྐྱབ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་བཟོད་ཚུལ།

དེ་ལྟ་བུའི་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་བཟོད་དེ་ཐར་བ་དམ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་བྱེད། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བཟོད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ། ཚོགས་ལམ། སྐྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྐོམ་ལམ། མི་སྐོབ་ལམ་ལྟ་དང་། དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་བཟོད་ཚུལ་ནི། ལྷོ་ཙུ་ཀཱཱིས་མཛད་པའི་སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་པར།

- དེ་ཕྱིར་ཐར་པའི་ཆ་ནས་ནི། །
- བརྩམས་ཉེ་ཉག་ཏུ་དགོ་བ་ལ། །
- ཉན་ཐོས་ཉིད་ཕྱིར་འབད་ན་ནི། །
- རིམ་གྱིས་ཉམ་ཐོས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། །

ཞེས་༼འཁོར་བ་ཞེས་པ་ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱིས་དབང་གིས་སྲིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ཏུ་ལུས་རྒྱངས་ནས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་ཐེག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོའི་རྒྱན་གྱི་ཆ་ཞིག་ལ་ཟེད། ༽ འཁོར་བ་ན་སྤྱག་བསྐྱབ་གསུམ་གྱིས་མནར་ཚུལ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་རང་གི་དོན་ཏུ་གཉེར་

བྱེད་ཐང་པ་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐོར་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་སྤོང་བ་ཐོན་པ་
ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན།

ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་
རྒྱབས་དེར་མི་སྦྱབ་པ་སྐོས་པ་དང་། དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱབ་བྱེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
། དུན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། ཡང་དག་སྤོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་སྐོས་
པའི་སྐོབས་གྱིས། སྦྱབ་བསྐྱེད་གཙུག་པོ་བཞེ་བ་རྟག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་
པ་སྤྱིན་ཅི་ཡོག་དང་། ཚགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་
མནན་བསམ། མིད་པ་འཁོར་བའི་དབུ་འཕྲོད་ཡོངས་སྐོར་སོགས་གང་ལའང་ཡིད་
སྐོན་མི་སྐྱེ་བར་རྣམ་བུར་ཐར་པའི་སྐོགས་ལ་རྗེས་སུ་གཞོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
སྦྱུང་བ་སོགས་གང་འདོད་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པ་དང་། མདོན་ཤེས་ལྡ་ཡང་ཅི་རིགས་བར་
ཡོད།

དེ་རྗེས་སྤོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཚོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་
སྤར་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྤོང་ལམ་ལ། རྟོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་
བཞི་ཡོད་པ་དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
སྐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་རིམ་བཞིན་འཕྲོག་པས། མི་རྟག་སྦྱབ་བསྐྱེད་
སྤོང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་གསལ་སྤང་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་
བ་དང་། དབང་པོ་ལྡ་དང་སྐོབས་ལྡ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པ་
ཡོད།

སྒྲིབ་ལམ་ཚོས་མཚོག་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་
བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་དེ་ཞོན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྟོབས་གིས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྣང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་གྱི་ས་
བོན་དུངས་ནས་ལྷུང་བས་འཕགས་པའི་བྱད་ཚོས་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་རེད།

མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ས་བོན་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་
འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་བུ། ཡང་
དག་པའི་ངག། ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐུན། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བུ། ཡང་དག་པའི་
ཚོལ་བུ། ཡང་དག་པའི་བྱ་བུ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བརྒྱད་ཡིན།

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་
བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་འདི་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དཔྱོད་པས་ཡོངས་གཙུག་
གྱི་སྟོན་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་བུ་ནི། ཟབ་དོན་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་
དེ་རྟོགས་དང་གཏུན་ཚིགས་གྱི་སྟོན་པའི་བརྟན་ཅིང་། དེ་དག་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་འགྲོ་
བ་གཞན་ལ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གཏུན་ལ་འབེབས་ཤིང་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་ངག་ནི། ཚོས་ཉིད་སྟོན་བྲལ་དེའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཚིག་གིས་མཚོན་
པས་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པའི་གཞན་ལ་སྟོན་པས་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་
ཚེས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱན་སོགས་དག་པའི་ངག་རྣམ་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་
གྱི་མཐུན་ནི། སྒྲིབ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཚོས་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་ཚོས་དང་མཐུན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཚེས་པར་བྱེད་པའི་ལུས་གྱི་ལས་དག་པ་དང་།

ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི། སྤྲིག་ཟས་ལོག་འཚོ་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་ཚུལ་
འཚོས་དང་། ངག་གི་ཁ་གསག་སོགས་དག་པས་འཚོ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི། མཐོང་ཟེན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་སྐོམ་པར་བྱེད་པས་སྐོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད། ཡང་དག་པའི་
འཛུགས་པ་ནི། ཞི་ལྷག་གི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
བརྗེད་ངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད། ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། བྱིང་ཚོད་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱབས་ཤིང་ལམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་
བཞིར་འདུ་སྟེ། ལྷ་རྩལ་ལྷོ་སྐབས་མཐོང་པའི་མཚུར་བེ་རྣག་ལས།

- ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །
- རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །
- མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །
- ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །

ཞེས་གསུངས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད། ཡང་དག་པའི་
རྟོག་པ་ནི་གོ་བྱེད་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་ལས་མཐུལ་འཚོ་བ་གསུམ་གཞན་ཡིད་
ཆེས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན།

དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཟེན་སྐོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐོམ་
སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན་སྐོམ་ལམ་ཐོབ། དེ་ལ་སྤང་
བྱ་རིམ་གྱི་མས་སྤོང་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་གཉིས་ཡོད། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་

སློང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདི་ག་ཉེན་བའི་སློམ་སྤང་དུ་གྱུར་བའི་འདོད་བའི་སས་
བསྐྱས་ཀྱི་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སློང་དགུ་ཆེ་རིམ་གྱིས་སློང་བ་ནས། སྲིད་ཅེ་འེ་སློམ་
སྤང་སློང་དགུ་རིམ་བཞིན་སློང་བའི་བར་སློམ་སྤང་བརྒྱད་ཅུ་གྲག་གཅིག་གི་དངོས་
གཉེན་རྣམས་རྒྱང་རིམ་ནས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་བའི་ཐ་མ་སློམ་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུ་བྱའི་ཉིང་རེ་
འདིན་གྱིས་བྱངས་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་བ་ན་ཉོན་མོངས་མི་སློབ་ལམ་ཐམ་ཉན་
ཐོས་དགུ་བཙུམ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་རེད།

སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སློམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེན་
པོའི་ཆེན་པོ་དགུ་དུས་མཉམ་དུ་སློང་ཞིང། དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དགུ་མཉམ་
དུ་སློང་བ་ནས། རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་དགུ་མཉམ་དུ་སློང་བའི་བར་གྱི་ལམ་བཟོད་དེ་དགུ་
བཙུམ་བའི་གོ་འཕང་འཐོབ་བར་བྱེད་བ་ཡིན། ཐེག་དམན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་།
ཅ་རྒྱ་གྲུ་ཉེས་མཛད་བའི་སྐྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བར།

- གང་ཞིག་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་འདོད། །
- རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་དོན་གཉེར་བས། །
- བཙོན་བ་དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི། །
- བྱང་རྒྱལ་ཁོ་ན་དེས་འཐོབ་པོ། །

ཞེས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་དང་། བསོད་ནམས་བསྐྱལ་བ་དུ་
མར་བསགས་མི་བསགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ལས་གཞན་ལམ་ལྡེ་ཡོད་བ་སོགས་པལ་
ཆེར་ཉན་ཐོས་དང་འདྲའོ།

༡༽ རྟེན་གཤམ་ཆེན་པོ་ལས་པར་སྤྱིན་རྟེན་གཤམ་པའི་སྐོར་དུ།

རྟེན་གཤམ་ཆེན་པོ་ལ་ནང་གསལ་སྤྱིན་རྟེན་གཤམ་པ་དང་། གསལ་སྤྱིན་གསལ་
 རྟེན་གཤམ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་པར་སྤྱིན་རྟེན་གཤམ་པའི་ལམ་ལའང་། རྟེན་གཤམ་གྱི་
 ལམ་བཞིན་དུ། ཚོགས་ལམ་སོགས་ལྟ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱིན་རྟེན་གཤམ་གྱིས་མཉམ་
 ཞེས་བའི་བས་ལོངས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་བདེ་སྤྱིན་པའི་ཁྱེད་མཐའ་
 དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེང་བའི་བྱམས་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་པ་སྤྱིངས་ཏེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་དོན་གཉེན་གྱི་བསམ་བཤམ་པའི་མཚོན་མེད་སྤྱིན་པའི་
 སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྤྱིན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་ལྟ་མཉམ་བཤམ་པའི་འཛིན་ཉེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱིན་ལྟ་ཡོད་ཅིང་རྟེན་གཤམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ། སེམས་
 བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་སྤྱིན་རྟེན་གཤམ་ལྟ་ཡོད་ཅིང་བཤམ་པ་དང་། ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱིན་
 ལྟ་ཡོད་ཅིང་སྤྱིན་པའི་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་མངའ་ཞིང་། ཚོགས་ལམ་
 ཆེན་པོའི་དུས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤིང་བསྤྱིན་པའི་
 སྤྱིན་པའི་སྤྱིན་པའི་ཞིང་ཁམས་སྤྱིན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་མང་པོ་ལ་བསྤྱིན་བཀའ་
 མང་ཅིང་། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཐོབ་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་
 རྒྱལ་དེ་དག་ལས་ཐབ་རྒྱལ་གྱི་གདམས་ངག་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཉམས་སྤྱིན་
 ལེན་པའི་སོགས་འབྱུང་།

དེ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤྱིང་པའི་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིད་ཆུལ་གྱིས་
 དམིགས་པའི་ཞེ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཡོད་ཅིང་སྤྱིང་ལམ་ཐོབ་ཅིང་། སྤྱིང་ལམ་ལ། དོད།
 ཅེ་མོ། བཞོན་པ། ཚོས་མཚོག་པའི་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་སྤྱིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་

གཉིས་སྒྲིབ་རྣམས་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་སོང་བས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་གསལ་སྒྲིབ་
 གྲུང་བར་ཅན་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་མ་རྒྱུས་གྲུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་
 རྟོག་པ་ཉམས་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་མོར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་དབང་གིས་མཚན་མོ་མི་ལམ་དུའང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་རང་བཞིན་
 མེད་པར་བལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གཏན་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྒོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། འབྱུང་བའི་
 གཞོད་པ་དང་། ཉན་གདོན་སོགས་གཞོད་འཆེའི་རིགས་ཞི་བར་བྱེད་ཅུས་པའི་
 བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེ་སྒྲིབ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་རྣམས་དང་། བྱང་སེམས་
 དབང་ཚོན་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་པའི་
 རྟོགས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད།

དེ་ནས་སྒྲིབ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་ལྷོབ་ཀྱིན་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་དང་།
 ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱིན་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་པོན་ཅིག་ཅར་དུ་སྒོར་བར་བྱེད་ལ།
 དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གནས་
 འཆེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་སྒྲངས་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་འགྲོ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཐོབ་པས་དུག་དང་མཚོན་དང་། མེ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ང་
 བའི་རྒྱུན་ཅི་འདྲ་དང་འཕྲད་ཀྱང་བདེ་བ་ཁོན་མ་གཏོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་གཏན་ནས་མི་
 འབྱུང་།

དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་སྒྲོམ་

སྤང་ཉོན་མོངས་བརྟུ་རྟུག་དང། སྐོམ་སྤང་ཤེས་སྦྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་པོན་ཆེ་
རིམ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་སྤང་བ་མི་མཐུན་ཚོགས་འཛོམས་པའི་
ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་རེད།

ས་བརྟུ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་
འོད་བྱེད་པ། བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་བ་སྤྱང་དགའ་བ། རྟུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ།
བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྐོ་གྲོས། བརྟུ་བ་
ཚོས་གྱི་སྦྱིན་ཚམས་ཡིན།

ས་བརྟུ་པོ་སོའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་འབྲུམ་སྐག་དུ་མ་ལ་སྟག་བསམ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐོ་ནས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཅིང་
དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་བ་དང། བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་
སྦྱིན་བར་བྱེད་བ་སོགས་ས་པོ་སོའི་ཡོངས་སྤོང་དང་རྟུགས་ཀྱི་བྱེད་བར་ལ་སོགས་
ཡོན་ཏན་ཚམས་བསམ་བཞེད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་མངའ་ཞིང། དེ་འབྲེལ་ས་བརྟུ་
རིམ་གྱིས་བསྐོད་དེ་མཐར་ས་བརྟུ་པའི་མཚུགས་སྐྱེན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་ཤེས་སྦྱིབ་སྤོང་བའི་རྒྱན་བཅད་དེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་འཛོམ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན།

༤༽ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྐོར།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་ནི། ལྷོ་རྒྱ་ཀ་མ་ལ་ཤི་

ལས་མངོན་པའི་ཉི་ཤིལ་གྱི་ལོ་ལས།

དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང། །

ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང། །

དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་པས། །

སྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་བར་འཕགས། །

ཞེས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལས་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
ཐེག་པ་འདི་དང་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་མཐར་སྐྱབ་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཟང་བོ་དང་མཚོག་དམན་གྱི་བྱུང་བར་གང་ཡང་མེད་ཅིང།
ཐེག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོད་ཀྱི་
རྒྱའི་ཆ་ནས་བྱུང་བར་འབྲེད་དགོས། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་ཚོས་
སྐྱེ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལ་
ཡང་གཉིས་ཡོད་དགོས་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་པའི་སྲོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཚོས་སྐྱེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དང་གཟུགས་སྐྱེའི་སྐྱེ་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུན་ཡིན་པ་མདོ་སྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བ་ཡིན།

གཟུགས་སྐྱེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཡོད་པ་ནི། གསང་
སྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང། དེ་མེད་ཅིང་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྱིན་ཏུ་གསོགས་ཀྱི་
ཐབས་ཅམ་ཡོད་པ་ནི། ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན། དེའི་གནད་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་
པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་བས་མང་པོ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
འཕྲོད་པ་མ་གཏོགས། ཆེ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོད་མི་ལུས་ཤིང།

གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་ཆེ་གཅིག་དང་། མི་ལོ་
འགའ་ཞིག་ལའང་འཚང་རྒྱ་བ་ཡོད་པས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱིར་བཏང་འིན་ཏུ་ཆེ།

གསང་སྤྲུགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་བྱེད་ཚོས་གཟུགས་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། འབྲས་བུ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་གནས་སྤྱིས་སོགས་དང་ནམ་པ་
འབྲ་བའི་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱོར་སྟོམ་པའི་ཐབས་སྐྱོན་མེད་པའི་པར་སྤྱིན་ཐེག་པ་ལ་མེད་
པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཡིན། གསང་སྤྲུགས་དེ་ལའང་། རྗེ་རྗེ་གུར་གྱི་ལེའུ་བརྩ་
གསུམ་པ་ལས།

དམན་བ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱད། །
བྱ་མེད་རྣམ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལའོ། །
རྣམ་འབྱོར་མཚོག་ནི་སེམས་ཅན་མཚོག། །
རྣམ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་དེ་ལྟག་ལའོ། །

ཞེས་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བའི་རྒྱད་སྟེ་བཞི་དང་།
དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་དང་། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མི་འབྲ་
བ། རྣམ་གྲངས་མི་འབྲ་བ། རྒྱད་སྟེ་ནས་གསུངས་ཚུལ་མི་འབྲ་བ། ལམ་ལ་སྤྱིར་བཏང་
མི་འབྲ་བ་སོགས་འིན་ཏུ་མི་འབྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་གནད་སྐྱེད་ཞེད་ཞེས་པའི་རྗེ་
རྗེ་ཐེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་འིང་དབང་གིས་རྒྱད་སྟེན་པའི་སྟོན་བརྩུན་གྱི་
གདུལ་བྱ་ལ་གསང་བས་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་ལས། གང་བྱུང་ཁྲོམ་བསྐྱུག་ཏུ་བྱ་བར་
མི་རུང་ལ། སྐབས་སྤྱི་མ་བབས་པས་འདིར་མ་སྐྱུས་འིང་། མདོར་ན་གསང་སྤྲུགས་
སྤྱིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྟོམ་ལྟ་བུ་ནི། ལམ་སྤྱིར་མོང་བ་རེས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་

སེམས་ལ་སྲོང་བ་ཐོན་པའམ། དེ་ལྟ་བུ་མིན་ཡང་སྲོང་བ་སྡེ་ཐེན་ཅམ་སྲོན་ཏུ་སོང་
བའི་གང་ཟག་གིས། ཐོག་མར་མཚན་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་མའི་དྲུང་ནས་རྒྱུད་སྡེ་གང་ཡང་ཏུང་
བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཏུ་དབང་ལོད་དེ། དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བ་
གཞིར་བརྒྱང་བའི་ཐོག་ནས་སྤང་སྲོགས་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་
ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་བསྐྱུབས་ཤིང་། ལང་གི་རྒྱུད་དང་ཅ་
ཁམས་སོགས་ལ་གཞན་ཏུ་བསྐྱུན་བའི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་སྲོལ་
བྲལ་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གཞོལ་
བས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

10 ་ འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་དང་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
སློབ།

དེ་ལྟར་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་མདོ་སྐགས་ཀྱི་ལམ་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལ་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་མི་ཉེས་མཛད་པའི་ཨ་རྒྱུས་མམལ་ལྷུའང་
ཀུར་ལས།

- ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །
- དེ་བཞིན་གཞན་བསྐྱུལ་བ་ནི། །
- ཚོས་སྐུ་མཛད་བ་དང་བཅས་པ། །
- རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །

ཅེས་བཞི་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ། ལོངས་སྐྱུ། སྐྱུ་སྐྱུ་དང་
 བཞི་ཡོད། དང་བོ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ལོ། ས་བཅུ་ལྷོ་སྐྱུ་གི་མ་མ་སྐྱོམ་ལམ་རྩོམ་ལྷོ་སྐྱུ་
 ཉིད་ལེ་འཛིན་གིས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་སྐྱོང་ཞིང། དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་
 བངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ན། སྐྱིབ་གཉིས་སྐྱོ་བྱུང་བའི་རྗེ་མ་མཐའ་དག་
 སྐངས་པའི་སྐངས་པ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་འཛོལ་བ་ནི་སྐྱོ་བྱུང་རྣམ་དག་གི་ཆ་དང། སྐར་མ་
 མལ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་
 གི་བདེན་སྣང་དེ་ཉིད་གནས་འགྲུང་མཐའ་ཕྱིན་པའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་རྣམ་
 མཁུན་གི་སྣང་གི་སྣང་བ་ཉིད་དུ་སོང་བ་དེ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སྣེ་དེ་འདྲའི་
 དག་བ་གཉིས་ལྷན་གི་ཚོས་སྐྱུ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཡིན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 འཛོལ་པའི་དུས་འབའ་ཞིག་ལ་འབྱུང་ཡང་མི་ཉག་པ་མ་ཡིན་ཞིང། རྒྱ་རྒྱུན་གིས་
 འདུས་མ་བྱས་པ་དང། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྲུང་བ་མེད་པ་ཉག་པའི་རང་བཞིན་
 ཡིན།

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ནི། ཤེས་བྱ་རྩི་རྣམ་པ་དང་རྩི་སྣང་པའི་ཚོས་མཐའ་
 དག་རང་ཉིད་ཀྱི་མདུན་ན་ཡོད་པ་སྣང་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པའི་ཀུན་མཁུན་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡིན། དེ་ལའང་སྐྱོག་ཆས་དབྱེ་ན། བྱང་སྐྱོགས་སོ་བདུན་གི་སྣེ་ཚན་ནས་
 རྣམ་མཁུན་གི་བར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ཚུལ་སོགས་འོག་
 ཏུ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་ཞིང་དེ་འདྲའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་
 ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་ནི། སངས་རྒྱས་ནང་པའི་ཚུལ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གི་སྐྱོད་ལུམ་
 ཅམ་ཞིག་ཡིན།

གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི། སྤོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་
ཞིང་དག་སྤོང་བ་སྤོང་པའི་སྤོངས་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་གནས་ཁྲུང་པར་ཅན་ལོག་མིན་
སྐྱུག་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་དུ་སྤོག་མར་གང་གི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ་པའི་ངེས་པ་ལྷ་ལྡན་
གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་སྟེ་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུལ་སྐྱུལ་གཞི་དེ་ལ་ཟེད། དེ་འདྲའི་ངེས་པ་ལྷ་ལྡན་
གནས་ངེས་པ་ལོག་མིན་སྐྱུག་ལོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཞོ་ནར་བཞུགས་པ། སྐྱེ་ངེས་པ་
མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཙུ་ཙ་གཉིས་དང་། དཔེ་བུད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཙུ་གསལ་ལ་
རྫོགས་པས་སྐྱས་པ། དཔེ་འདྲའི་བ་བུང་སེམས་འཕགས་པ་ཤ་སྐྱུག་གིས་བསྐྱོར་བ་
མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེ་རྣམས་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངལ་བར་མི་
རུས་པ། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་
མི་གསུངས་པ། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་རི་སྤྱོད་མ་སྤོང་གི་བར་དུ་སྐྱེ་འཆིའི་རྣམ་པ་མི་
སྤོན་པར་བཞུགས་པ་སྟེ། ངེས་པ་ལྷ་ཆོང་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སྤོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟེད།

བཞི་པ་སྐྱུལ་སྐྱེའི། གདུལ་བྱ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་མངལ་བར་རུས་ཤིང་
ངེས་པ་ལྷ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལའང་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེ། བཟོ་
སོ་སྐྱུལ་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱེ་དང་གསུམ། མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱེའི་ལོངས་སྐྱུས་སྐྱུལ་གཞིར་
བྲས་ནས་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པར་
མངོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤོ་ནས་གདུལ་བུའི་དོན་མངོན་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་མཆོན་
དཔེས་བརྒྱན་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འདིན་དགོས། དཔེར་མཆོན་ན་སྤོན་པ་ཤུ་གྲ་ཐུབ་པ་
རྣ་བུ་ཡིན།།

མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི། ལྷོན་པ་ལྷ་ཀྱང་ལུག་པ་པར་མཚོན་ན། དགའ་ལྷན་གནས་
 བས་འཕོ་བའི་མཛད་པ། ལུམ་གྱི་ལྷོ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་མཛད་པ། ལུ་ལྷོ་ལྷོ་འི་ཚལ་
 ཏུ་སྐྱུ་བལྟམས་པའི་མཛད་པ། བཟོའི་གནས་ལ་མཁས་ཤིང་གཞོན་ནུའི་རོལ་ཅེང་གི་
 མཛད་པ། ལྷོང་ཁྱེར་འཁོར་དང་བཅས་ཉེ་རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་བའི་མཛད་པ། ལྷོང་ཁྱེར་
 གྱི་སློ་བཞིར་ལེབས་ནས་སྐྱུགས་སློ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ། ཚུ་པོ་
 ལྷོ་རྒྱ་ནར་ལོ་རྒྱལ་ཏུ་དཀའ་བ་སྐྱུང་པའི་མཛད་པ། བྱང་ཚུབ་ཤིང་བྱང་ཏུ་གཤེགས་
 ཤིང་བཞུགས་པའི་མཛད་པ། བདུད་གྱི་སྤེ་མཐའ་དག་བཅོམ་པའི་མཛད་པ། ས་ག་ལྷ་
 བའི་ཡང་ཆེས་བཅོ་ལྷར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ། ཚུ་སློང་
 ལྷ་བའི་ཆེས་བཞིར་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ། ལྷོང་ཁྱེར་རྒྱ་
 མཚོ་གཞོང་ཏུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་སྟེ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་ཐ་མལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱང་རོར་འགའ་ཞིག་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་མཛད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷ་བྱུང་བསྐྱུན་པ་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་འདྲའི་ཚུལ་བསྐྱུན་
 པ་ཅོམ་མ་གཏོགས། དོན་ལ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་ནས་འཕོ་བའི་མཛད་པ་ནས་
 བཟུང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་སྐྱུག་ཡིན།

བཟོ་བོ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལྷོ། ལྷོན་པ་ལྷ་ཀྱང་ལུག་པས་ཤི་ཐའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་གཏུལ་
 བའི་ལྷོང་ཏུ། ཤི་ཁང་མཁའ་གྱི་གཟུགས་སུ་སྐྱུལ་བ་ལྷ་བྱ། ལྷོ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལྷོ། དགའ་
 ལྷན་ཏུ་ལྷོའི་བྱ་དམ་བ་ཏོག་དཀར་པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན། ལྷོ་བཞིའི་ནང་ནས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུང་དང་
 ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་གཉིས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་རུས་ཤིང་། མོངས་

སྐྱོད་དང་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཉེ་གཟུགས་སྐྱུ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཅི་རེགས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སྐྱུ་
སྐྱོད་པའི་སྐྱོན་པ་འཁོར་བའི་དོན་རྒྱལ་པ་པོ་ཆེ་མཛད་པ་ཡིན།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེའི་རྣམ་གྲངས་དགེ་ཚུལ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་སྐྱོད་སྐྱུ་བཞིར་
དགེ་བ་དང་། ཡང་སྐྱུ་བཞི་དེ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་གཉིས་ཚོས་
སྐྱུ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུས་ནས་ཚོས་ཡོངས་སྐྱུ་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱུ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་
། ཡང་ཡོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུལ་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱུ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུས་ནས།
ཚོས་གཟུགས་གྱི་སྐྱུ་གཉིས་སྐྱུ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དགེ་སྐྱོན་མང་ཡང་། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་བཞིའི་
སྐྱོན་པ་བཤད་ན།

སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནི། ལྷག་ཞབས་གྱི་མཐེལ་དུ་གསེར་གྱི་
འཁོར་ལོ་རྒྱ་འབྱུང་གྱི་རི་མོ་བཞིན་ཆེས་གསལ་བར་བཟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་
ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། ལྷག་ཞབས་གྱི་སེན་མོ་རྣམས་ཟངས་གྱི་
མདོག་ལྟར་དམར་མདངས་ཆགས་པ་དང་། མདོག་སྐྱུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་བྱད་
བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་རྒྱན་གྱིས་ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུས་པའི་མཛེས་སྐྱུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་
ཐར་པའི་ས་པོན་ཁྲུད་པར་ཅན་བསྐྱུན་ཏུས་པ། མཚན་དཔེ་རང་གི་དོ་བོའང་རང་རེའི་
ཐག་སྐྱུང་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་དཔེ་རེ་
རེ་དང་། དཔུ་སྐྱེའི་ཉག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མདོན་སྲུང་དུ་གཟེགས་
པ། མཐའ་གྲས་པའི་སྤོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སྐྱུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུ་བལྟམས་
པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱང་སེམས་གྱི་

སྤྱིད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ། གཅིག་ཏུ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་ཚུལ་སྟོན་པ་སོགས་སྤྱི་
བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཅེག་ཅར་བསྟན་ནས་གང་ལ་གང་འདུལ་
གི་མཛད་པའི་སློབ་ས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྤྱི་བ་
སྤྱིའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་དུས་གསུམ་གི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གི་སྤྱི་དང་ཞིང་གི་
བཀོད་པ་དང་། སློབ་ལམ་གི་སྤྱི་དཔེ་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྟོན་བྱས་པ་སོགས་
སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་།

གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། གཞན་གི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་འཚམས་པར་སོ་
སོའི་རྒྱད་ལ་དགོ་ཅ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་གསུང་མཉེན་པ་དང་། མོས་པ་
ཅམ་གིས་ཉན་པ་པོའི་ཡིད་བདེ་བར་བྱེད་པས་གསུང་འཇམ་པ་དང་། བདེན་པ་
གཉིས་དང་ཉེན་འབྲེལ་སོགས་དོན་བཟང་པོ་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཆེག་
འབྲུ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་དབྱངས་གི་ཡན་ལག་བྲལ་ཅུ་
ཅ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གསུང་གི་ཆ་ཤས་གཅིག་ཅམ་ལའང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་ཚང་བ་དང་། བྱད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གཅིག་ལྷུང་ན་འང་དེར་
འདུས་པའི་སྣ་སྤྱོ་མི་དང་བྱོལ་སོང་སོགས་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐྱད་དུ་གོ་ཞིང་རང་རང་
གི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མཛད་པ་སོགས་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན།

ཐུགས་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཐུགས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་
ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། ཉན་རང་དང་སྤྱན་མོང་བའི་སྡེ་ཚན་རྣམས་བཞག་
ནས། སངས་རྒྱས་གི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
མཁྱེན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སློན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་

ཐར་སོགས་མཁའ་བ་དང། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པར་མཁའ་བ་དང་
། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁའ་བ་དང། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་མཁའ་བ་
པ་དང། སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁའ་བ་དང། སྲོན་གནས་འབྲེ་བ་
མཁའ་བ་དང། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁའ་བ། ཟག་པ་དང་ཟད་པ་མཁའ་བ་སྟེ་
སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་ཏན།།

གཞན་ཡང་རང་དོན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁའ་བའི་རྟོགས་པ་སྤུན་
ཚོགས་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་སྤུན་
ཚོགས་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། གཞན་དོན་ཆགས་སོགས་ཐར་པའི་བར་ཆད་
ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་དང། བདེན་བཞིའི་གནས་སྤྱད་སྟོགས་པའི་ལམ་ཐར་ལམ་
ཡིན་པར་དམ་བཅའ་བ་ལ་ཚོས་མ་སྤུན་ཀྱི་གོལ་བ་སྤུས་ཀྱང་བརྗི་བ་མེད་པའི་མི་
འཇིགས་པ་བཞི་དང།

ཚོས་སྟོན་པ་ན་འཁོར་ནམས་གྲུས་པས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང། མི་གྲུས་པ་
ལ་ཁྲོ་བ་དང། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་གནས་པ་ལ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་
སྤངས་པའི་འབྲེ་བ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དང། སྟོ་གསུམ་གྱི་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཤེས་
དོགས་ནས་བཅབ་པར་བྱའོ་སྤུས་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་དང། གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་འབྲེ་བ་ཉེ་བར་གནས་པས་བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང། ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙོམ་པ་དང། སུ་ནི་
གདུལ་བར་བྱ་སྤུས་དུ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་

པན་བདེ་བསྐྱབ་པར་དགོངས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་
ཚོས་ཉན་རང་སོགས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ།།

ལྷོང་དང་ལྷོང་ཁྱེད། འཕྲོག་དགོན་པ་སོགས་སུ་གཤེགས་པའི་ཆེ་ཚོས་རྒྱན་
དང་སྟག་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་ལྟ་བུའི་འཇུག་བ་མི་མངའ་བ་དང། ལམ་ཚོར་
བས་སྐྱ་མཐོན་པོར་འདོན་པ་དང་བགཞགས་ཀྱི་དབང་གིས་གད་མོ་དགོད་པ་ལྟ་བུ་
ཅ་ཅེ་མི་མངའ་བ་དང། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་བྱ་བའི་དུས་ལས་ཡོལ་བ་ལྟ་བུ་
དན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང། ལྷོ་མས་པར་ཞུགས་ཏུང་མ་ཞུགས་ཏུང་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྡོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང།
འཁོར་བ་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་དང་སྲུང་འདས་ལ་ཞི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུ་བ་པར་འཛིན་
པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་
སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྡོམས་མི་
མངའ་བ་སྟེ་སྡོད་པས་བསྐྱས་པ་བྱུག་དང།

བྱམས་པ་དང་སྡོད་རྗེ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་སོགས་ལ་རྒྱན་མི་
ཆད་པར་འདུན་པ་འབྱུང་བ་དང། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སྲིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་གསུམ་གྱི་སྲི་ལ་སྡོད་འདས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་སྡོད་བའི་བཙོན་
འབྲུས་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་
ལ་སོགས་པ་དུས་རྟག་ཏུ་མི་བརྗེད་པའི་དན་པ་དང། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་དང། གདུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྡོད་པའི་
གཉེན་པོར་ཚོས་སྲུང་བརྒྱད་ཞི་བཞི་སྡོད་རི་ལྷུང་འོས་པར་སྡོན་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་

རབ་དང། སྤྱི་བ་པ་མཐའ་དག་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་
བ་སྟེ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་དང།

འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བུར་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གསུམ་བཅས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་
ལྔ་ལ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ།

བརྗེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལོ། སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ཡང་ཡང་གོམས་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་
ཀྱིས་མནར་བ་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད། དེ་ཡང་སྐྱབས་བསྐྱེད་པ་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་མས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པ་དུས་
རྒྱུན་དུ་ཡོད་ཅིང། དེ་ཉིད་མི་མཁྲེན་པའི་སྐབས་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་དེ་དག་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་དུས་རྒྱུ་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པ་དེ་འང་འབྱུང་བ་ཡིན།

འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས་ལས། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལོ། མཚན་དཔེས་
བརྒྱན་པའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་སྐྱོད་ལམ་བཞི་དང་ཚོ་འབྲུལ་སྐྱ་
ཚོགས་པས་རོལ་པ་ལ་འབད་ཚོལ་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང། སྐལ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱིན་དུག་སོགས་བསྐྱབས་
པས་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བར་འབྱུང་བ་ལོ། སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་འདི་བསྟན་བར་བྱའོ་སྟེ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་།
གདུལ་བྱའི་ཚོས་པ་དང་འཚམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི་གསུང་
གི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་ཀྱི་བྱུང་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེ་བ་ཆེན་པོའི་
ལྷགས་རྗེ་ལས་ཀྱལ་སྐོང་གི་རྣམ་རྟོག་མེད་བར་འགོ་བའི་མངོན་མཐོ་དང་འེས་
ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱ་ཚད་འབེབས་པ་ནི་ལྷགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྟོན་
ཀྱིས་བྱུང་ཚུལ་ཡིན།

འདི་གཉེན་པལ་བ་རྣམས་ནི་སྐོ་གསུམ་ཀྱི་འབད་ཚོལ་མེད་བར་བྱ་བ་བྱེད་པ་
གཏན་ནས་མི་སྲིད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཚོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཀྱལ་སྐོང་གི་ཚོལ་
བ་རགས་པ་ཞི་བས་རང་ལྷགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དུས་ལུས་
ངག་གི་ལས་ཀྱལ་ནས་སྐོང་བའི་རྟོག་པ་ལྷ་མོ་མ་སྤངས། གཞན་དོན་སྟོན་བྱུང་བ་ཏུ་
འཇུག་པའི་འགལ་སྟེན་པ་ཞི། ཤེས་སྲིབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ཚན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་འདུ་བྱེད་པའི་ཀྱལ་སྐོང་གི་
རྟོག་པ་ལྷ་མོ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ནས་སྤངས་པ་ན་གཞན་དོན་འབད་མེད་སྟོན་བྱུང་
ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན།

འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཚད་པ་ནི། སྤང་ལམ་ཀྱི་དུས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བཅུ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་བསྐོད་དེ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷན་བར་
ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། ལོང་ནས་ལོང་དུ་འབེལ་བའི་རྒྱ་སྐྱུན་སྐྱུས་
ཚོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་རྒྱན་མི་ཚད་པ་དང་། དེར་མ་
བད་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་རང་བཞིན་ལ་བྱི་མས་མ་བསྐྱད་པའི་བདེ་བར་

ག་ཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སློབ་བྱང་
ཀྱི་འི་མ་རྣམས་འཛོམས་པའི་སྐྱོན་སྤྱད་རྗེ་ཆེན་པོས་དུས་ཀྱི་ཉུང་ཏུ་དགོངས་ནས་
དེའི་ཐབས་སྟོན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོན་མི་ཆད་པ་དེ་བྱུང་
བ་ཡིན།

དེ་དག་ནི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེས་པར་བྱས་ནས་སྐབ་པའི་
བཀའ་སློབ་ཀྱི་གསུང་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱབ་པ་གསུང་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལས་བཟོད་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་
བཞི་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་གནད་དོན་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང་།
ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ནི་འདིར་ཡི་གེའི་ལམ་དུ་འགོད་པར་མི་ལང་བས་མ་བཀོད།།

༡༡ ་། བོད་དུ་ཡོད་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་
གནས་ཚུལ་སློབ།

ང་ཚོ་བོད་ལྗོངས་སུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྲོལ་
བཟང་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁག་ཚོའི་སློབ་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ན། བོད་ལྗོངས་
ཚོལ་ཁ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱོན་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་ཁྲུབ་པ་མེད་ཅིང་།
བརྟན་པ་ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་དར་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལ་ཡང་དུས་ཚོད་སྔ་ཕྱིའི་ཁྲུང་
པར་གྱིས་བརྟན་པ་སྤྲད་དང་། ཕྱི་དར་ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྙད་གཉིས་བྱུང་བ་རེད། དེ་
ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཚོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོས་དགྲུང་ལོ་

བཅུ་གསུམ་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་ལ་ ལྷོ་ས་དང་ཁ་འབྲུག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་
མཐའ་འདུལ། ཡང་འདུལ། འུ་གཞོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མ་བཅེགས། རང་གི་
སློབ་པོ་ཚོ་མི་སེམས་སྤོ་བ་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་ནས་སྤྱོད་ཡི་གེ་བསྐབས། རྒྱ་གར་གྱི་
ཡི་གེ་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འི་གཟུགས་དང་། བརྗེས་པའི་བསྐྱོད་བཅོས་
བརྒྱད་བཅུ་མས། རྒྱ་གར་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུ་ལྷུ་དང་། བམ་ཟེ་ཤར་ཀ་ར། བལ་
པོའི་སློབ་དཔོན་ཤི་ལ་མཚུ་སོགས་གདན་དྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་
མདོ་དང་། རྒྱད་ཀྱི་ཆ་ལག་མང་རབ་བསྐྱར་ཞིང་བསྐྱོད་པའི་སློབ་བཏོད། ཚོས་ཀྱི་
འཆད་ཉན་མདོན་མཚན་ཆེན་པོས་རྒྱ་ཆེར་བྱེད་པ་མ་བྱུང་ཡང་། རྒྱལ་པོ་རང་གིས་
སྐལ་ལྷན་མང་པོ་ལ་ལྷུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐོར་གཙོ་བྱུང་གྱི་གདམས་པ་གནང་།

དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་སོ་བདུན་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྷེ་འུ་བཅོན་འོན་ཏེ་དམ་པའི་ཚོས་དར་
བར་མཛད་པའི་ལྷུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཟ་ཏོར་གྱི་མཁན་པོ་ཤུའི་
རྗེ་ཏེ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྗེ་འབྲུང་གནས་སྐྱོན་དངས། མཁན་སློབ་དེ་དག་
དང་། སློབ་དཔོན་གི་མ་ལ་མི་བྱ། ཤུའི་གསྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བ། ཀ་མ་
ལ་ཤི་ལ། བེ་བུ་རྒྱ་སི་རྒྱ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱགས་པ་
རྣམས་དང་། བོད་ཀྱི་པོ་རྩ་བ་ལྷོ་ཅོན་དང་། གཉལ་སྐྱོན་ཀུ་ལྷུ་སྐ་བ་དཔལ་
བཅེགས། ཅོག་པོ་སྐྱེའི་རྒྱལ་མཚན། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྤེལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
འདུལ་བ། མདོ་སྤེ་སྐྱོའི་གསང་དང་། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྐྱོད་བཅོས་གཙོ་
ཆེ་བ་རྣམས་བསྐྱར་ཅིང་བཤད་སྐྱུ་གྱི་སྤེལ་པོ་བཅུ་གསུམ་

རྒྱལ་རབས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་པ་ཁྲི་རལ་བ་ཅན་གྱིས་རབ་བྱུང་ལེ་ལེ་ལ་

འབངས་མི་ཁྲིམ་བདུན་བདུན་ལུལ་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་རྩ་བཞེངས་ཤིང་།
 དབུ་སྐྱེལ་དར་ཡུག་གཉིས་བཏགས་པའི་སྡེ་མོར་སྐྱ་མཚོད་སྡེ་གཉིས་བཞུགས་སུ་
 གསོལ་ནས་མཚོད་ཅིང་བཀྱར་བ་སོགས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་བཀྱར་བའི་མཛད་
 བ་མཐའ་ཡས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཞུ་བྱ་རྩ་འི་ན་གྱི་སུ་རེ་རྒྱ་བོ་རྟེ། སྤྱི་ལོ་རྒྱ་བོ་
 རྟེ། རྒྱ་བོ་སྤྱི་ལོ་སོགས་པའི་ཉ་མང་པོ་སྐྱུན་བྱངས། བོད་གྱི་མཁན་པོ་རྩུ་རྟེ་ཉ་དང་
 ། རྩུ་རྟེ་སྤྱི་ལོ་ལོ་རྩུ་བ་རྩུ་བ་སེ་ག། རྩ་ལ་རྟེ་ཉ་ལ་སོགས་པས་སྟོན་རྒྱལ་རབས་
 བོད་མའི་དུས་ལོ་བཏ་རྩུ་མས་གྱིས་ཚོས་བསྐྱུར་བའི་ཆེ་བོད་སྐད་ལ་གྲགས་པའི་མིང་
 བསྐྱུར་དུ་མ་བཏུབ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་བ་རྩུ་མས་བསལ་ནས་ཐེག་བ་ཆེ་རྩུ་གི་གཞུང་
 དང་མ་ཐུན་བར་བསྐྱུར་བཅོས་གྱིས། ཞེས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བཅད་ལྟར་ཡུལ་རྒྱུས་བ་
 ལ་འགྲུང་བཅོས་ནས་དུས་བུ་བཏུ་དུག་ཏུ་མཛད། དེས་མཚོན་སྲར་བསྐྱུར་བའི་
 གསུང་རབ་མལ་ཆེར་སྐད་གསར་བཅད་གྱིས་གཏན་ལ་མབ་བ་སོགས་བོད་གངས་
 ཅན་གྱི་སྟོངས་སུ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་བ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ནས་བོད་འཕེལ་
 དུ་དང་ཞིང་རྒྱས་བ་དེ་ལ་བསྟན་བ་སྲ་དར་ཞེས་གྲགས་བ་ཡིན།

རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཉིས་བ་སྐྱུང་དར་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་བསྐྱུར་བས་
 ཤིང་། དེའི་ཆེ་མཁན་ཆེན་ཞེ་བ་འཚོའི་སྟོན་རྒྱུད་དམར་ལྷུ། གཡོ་དགེ་འགྲུང་།
 གཅོང་རབ་གསལ་གསུམ་མདོ་སྐད་དུ་བྲོས་བ་ཡས། རྩ་ཆེན་དགོངས་བ་རབ་
 གསལ་གྱིས་བསྟན་བར་རྫོགས་ཤིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་བོད་དུ་རབ་ལྷུང་གི་སྡེ་
 མང་པོ་འཕེལ། གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་གར་སྟོགས་ཀྱི་པའི་ཉ་རྩུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ལ། སྐྱུ་སྐྱེ་ལ་
 སོགས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་བྱོན་བ་ལས་བརྒྱུད་བ་དང་། ཁ་ཆེའི་བཏ་ཆེན་ལྷུ་སྤྱི་

བོད་དུ་ཕྱོན་པ་ལས་བརྒྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་གི་སྡེ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ། དེ་
དག་གི་དུས་སྐབས་ནས་བཟུང་བྱ་གར་གྱི་བཞུགས་དུ་མ་བོད་དུ་ཕྱོན་པ་དང་། བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་དཀའ་སྤྱད་དག་པོས་རྒྱལ་བལ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱོན་ཏེ་
བཞུགས་དུ་མའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་གསེར་གྱི་ཡོན་ཕུལ་ཏེ་མདོ་སྲགས་ཀྱི་
ཚོས་མང་དུ་གསལ་ནས་བོད་དུ་བརྒྱུར་ཞིང་སྡེལ་བ་དང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱད་པའི་
མཁས་གྲུབ་ཅི་མ་བར་ཕྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་
སྤར་ཡང་གསོས་ཏེ། བོད་སྤོངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་
ཉི་མ་ཤར་བ་ལྟར་གྱུར་བ་དེ་ལ་བསྟན་པ་ཕྱི་དང་ཞེས་གྲགས་པ་རེད།

བོད་དུ་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་མིང་མི་འདྲ་བ་སྡེ་ཚོགས་
ཡོད། དེ་ཡང་དབེར་ན་རྙིང་མ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་རབས་ཀྱི་སློབ་མེད་བཏགས་
པ་དང་། ས་སྐྱ་བཤ། ལྷག་ལུང་བཤ། འཕྲི་བུང་བཤ། འབྲུག་བཤ། དགེ་ལྡན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཆགས་ཡུལ་གྱི་ས་གནས་ཀྱི་སློབ་མེད་བཏགས། ཀམ་བཀའ་བརྒྱད། ལུ་ལུགས་
པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མེད་བཏགས། བཀའ་གདམས་བཤ། རྫོགས་
ཆེན་བཤ། ལུག་ཆེན་བཤ། ཞི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གདམས་པའི་སློབ་མེད་བཏགས་
པ་རེད།

དེ་འདྲའི་ཚོས་ལུགས་དེ་དག་ཚུར་བསྐྱས་ན་རྙིང་མ་དང་། གསར་མ་གཉིས་སུ་
འདུས་པ་ཡིན། གསར་རྙིང་གི་ཁྱད་པར་གང་གི་སློབ་མེད་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་བོད་
དུ་དར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་མདོ་དང་སྲགས་གཉིས་ཡོད་པའི་མདོ་སྲགས་
ལ་གསར་རྙིང་གི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲིའི་ཚེད། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསང་

སྲགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཚུལ་གྱི་སྐོན་སྲིད་གསར་ཉིད་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ཤིང་། དེ་
ཡང་ཤོད་དུ་སྲུང་བའི་བསྟན་པ་སྲ་དང་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་། བརྗེ་ཉ་སྤྱི་ཉི་ཤོད་དུ་
ལོན་པ་ཡན་ཚེད་དུ་བསྐྱུར་བ་ལ་གསང་སྲགས་སྲ་འགྱུར་དང་། དེའི་བཤའ་སྲུབ་ཀྱི་
རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་རྩིང་མ་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་
ཚུན་ཚད་དུ་བསྐྱུར་བ་རྣམས་ལ་གསང་སྲགས་གསར་མ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན།།

གསང་སྲགས་གསར་མའི་འགྱུར་ལོ། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་བཟང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༥༩ ལོ་
ནས་འགོ་ཚུལ་སྤྱི་ལོ་༡༦༠ ལོ་རིམ་བཞིན་འགོ་བཙུག་དང་། ཉན་ལ་འགོ་སྤྱི་ལོ་
མར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་དུ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཤོད་དུ་བསྐྱུར་ཉེ་གསང་
སྲགས་གསར་མའི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བར་མཛད་པ་ཤིང་། དེར་སང་ཤོད་དུ་ལོད་
པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྩིང་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། གསང་མ་བཀའ་
བརྒྱད་ལ། ས་སྐྱ་ལ། དགེ་ལུགས་པ་བཅས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྷན་ཆེ་ཞིང་
གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན།།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་༡༡༠ ལོར་ཨོ་ལུན་གྱི་སྐོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྗ་སམ་ལྷ་མ་ཤོད་དུ་
ལོན་ཉེ་བསམ་ཡས་མཆིམས་ལུང་སྐྱབ་སྤེ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱད་དང་
སྐྱབ་ཐབས་མང་དུ་བསྐྱུར། རྗེ་འབངས་ཉེར་ལྷ་སོགས་སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་ཚོམ་
ལུང་གསང་ཆེན་རྗེ་རྗེ་གཤམ་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ལས་རིམ་གྱིས་བརྒྱད་པ་ལ་
གསང་སྲགས་རྩིང་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༢ ལོར་འབྲུངས་པའི་མར་སྐོན་ཚོས་ཀྱི་སྐོབ་ལྷ་གར་དུ་ལན་

གསུམ་ཁྱོན་ནས། བཤེན་ཆེན་རྣམས་ལ་དང་། མི་རྒྱུ་ལ་སོགས་སྒྲིལ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་
གཏུགས། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་བཤེན་བསྐྱར་མཛད་དེ་རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་བཤེན་དང་།
མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྷ་རྗེ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་
ཞེས་གྲགས་བཤེན་། བཀའ་བརྒྱུད་པ་ལ་ནང་གསལ་གྱི་གཞུང་ཚད་ལ། འགྲི་གྲུང་པ།
སྐབས་ལྷུང་པ། འགྲུག་པ་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆེ་བཞི། ཚུང་བརྒྱུད་དུ་གྲགས་བཤེན་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༣༧ ལོར་འབྲུངས་པའི་འཁོན་དགོན་ཅོག་རྒྱལ་པོས་འབྲོག་མི་ལོ་རྒྱུ་
བའི་བྱང་ནས་རྣམ་ལུ་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་དབལ་ལྡན་ཆོས་སྐོར་གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་མཚན་པེ་
རྒྱུ་བཤེན་དང་། བཤེན་ཆེན་གྱི་ལྷ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་འབྲས་གསལ་ཞིང་། ས་ཆེན་
གོང་མ་རྣམས་ལྷ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་ས་སྐུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་།

སྤྱི་ལོ་ ༡༠༣༧ ལོར་བེ་གུ་མ་སྤྱི་ལའི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དྲི་པི་ག་ར་སྤྱི་རྒྱ་ན་
བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྐབས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱོང་ཞིང་། ལྷོ་རྒྱ་འབྲོམ་གསུམ་
སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་གྲགས་ཞིང་། དེའི་གདམས་པའི་
བརྒྱུད་འཛིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༧ ལོར་འབྲུངས་པའི་འཇམ་མགོན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟན་བཙུན་ཚད་ལྡན་རྒྱ་
གདམས་ནས་བོད་གདམས་ཅན་གྱི་སྤྱིངས་སུ་འགྲུང་རོའཚལ་ལ་ཐོས་བསམ་སྐོམ་གསུམ་
གྱི་སྐོམ་ནས་སྐོམ་འདོགས་བཅད་དེ། གསུང་རབ་གྱི་ཟབ་དོན་འབྲུལ་བ་མེད་པར་ལེགས་
པར་འདོམས་པའི་བཀའ་ཁྲོལ། རྒྱལ་ཆོས་དང་མཁན་གྲུབ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་
རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་གྲགས་བཤེན་།

མི་འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་བཤད། བོད་དུ་ཡོད་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་ཚོས་
ལུགས་དེ་རྣམས་ཕྱི་ལ་དང་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་
གཞག་མང་པོ་ནས་མི་མ་སྐྱེན་པའི་ཐ་དད་ཅིག་ཡིན་པར་བསམ་མཁན་ཡོད་ཤས་ཆེ་
ཡང་། དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན། རྒྱ་མཚན་གསལ་པོར་བརྗོད་ན། དཔེར་ན་དེང་སང་
མཐོང་བཞིན་པ་ནས་མཁར་བསྐོད་བྱེད་ཀྱི་གནམ་གུ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཕྱི་ལེ་
གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དང་གཟུགས་དབྱེ་བས་མི་འདྲ་བ། ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ། བཟོ་བོ་
མཁས་པ་སོ་སོའི་སློབ་ཅུང་དང་ཉམས་སྤོང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནང་གི་འཇུག་འཁོར་
ཀྱི་གནད་ཀ་དང་། ཡོ་བྱད་སོགས་ཀྱི་བཟོ་ཁྱད་སྤྲོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས།
དོན་དུ་གནམ་གུའི་རིགས་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མེ་རླུང་གི་རུས་ལྷགས་
ལ་བརྟེན་ནས་འཕྱུར་ལྷིང་གིས་ནས་མཁའི་ལམ་དུ་བསྐོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་།
གནམ་གུའི་རིགས་གཅིག་ཏུ་དོས་འདྲིན་དགོས་པ་ལྟར། བོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་
ལུགས་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་གི་ཐོག་མའི་སློབ་འབྲེད་མཁས་གུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་
གིས་རང་གི་ཉམས་སྤོང་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལམ་ལ་འབྲིང་པའི་ཐབས་མཁས་
ཀྱི་ཚུལ་སྤྲོད་བྱ་འདྲ་མིན་དང་། བརྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་རྒྱར་སྤྲོད་བྱ་རེ་
མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ལས། དོན་དུ་ཚོས་ལུགས་དེ་དག་གི་མཐར་ཐུག་
གི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡིན་པར་གཅིག་ཅིང་། དེ་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྷག་པའི་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་ལ་མ་བྲལ་ཞིང་། ལྟ་བུ་དཀར་བཏགས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་བཞི་ལས་མི་འདྲའ་བར།
མདོ་སྐགས་རྒྱུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མི་མ་སྐྱེན་པ་མེད་པར་གཅིག་པ་ཡིན་

བས་ཐམས་ཅད་མཐར་གཏུགས་ན་འབབ་ས་གཅིག་རང་ཡིན།

ཡང་མི་འགའ་ཤས་ནས་ཐོད་ཀྱི་ཚོས་དེ་གླ་མའི་ཚོས་རེད་ཅེས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་མིན་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་མིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བའི་འབྲུང་ཁུངས་མདོ་དང་། རྒྱུད་སྤེལ་ཞུས་ཐོག་མར་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས། བར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་པ་རྗེ་ཉ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཞུས་དུས་དག་གསུམ་ནས་བར་དག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ལས་དྲངས་ཏེ་བཤད་ཅིང་གཏན་ལ་ཐབ། ལྷོ་ཐོབ་ཆུང་འཕྲོང་བ་ཆེན་པོ་ཞུས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུ་གྲངས་ཏེ་རྟོགས་པ་ཚད་མ་རྟུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་གདམས་པ་ཐབ་མོ། ཐབ་མར་ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་མོན་གྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞུས་དང་། རྟོན་གྱི་པོ་རྣམ་པ་བཀའ་ཤིན་ཅན་དེ་ཞུས་ཀྱིས་ཞོར་མོངས་སྟོན་ལྟ་ཅི། ལུས་དང་སྟོག་ལའང་མི་ལྟ་བའི་དཀའ་སྤྱད་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་པོས་རྒྱ་བལ་གྱི་ཕུལ་གྱུ་དུ་མ་རྒྱ་བཞིན་ཉུམ་ཏེ་ཚོད་མེད་ཡོངས་སྲུ་གཤམ་པའི་པ་རྗེ་ཉ་དང་། ལྷོ་ཐོབ་མང་པོ་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་ནས་གདམས་པ་ཞུས་གསན་ཞིང་། གསུང་རབ་ཐོད་སྐད་དུ་བརྒྱུར་བ་དེ་ཞུས་ཡིན། དེ་དག་གཞི་དང་ཅ་བར་བརྒྱང་ནས་ཉན་བསམ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དཔལ་གཏོགས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་ཐོད་ཀྱི་གླ་མས་རང་བཟོ་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དཔེར་ན་ཐོད་ཀྱི་ནང་པའི་ཚོས་པ་སྲུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཏུང་། ཚོས་ཀྱི་གནད་དོན་སྟོར་དོགས་སེལ་དང་། ཁུངས་གཏུགས་དགོས་པ་ལྷུང་ཟད་གཅིག་ལྷུང་ནའང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་རལ། རྒྱ་གར་པཎ་ལྷོ་གར་གང་ལུང་ཞིག་གི་གསུང་ལ་ཁུངས་

གཏུགས་ནས་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །

བོད་སྐྱོང་ས་ཚོས་ལྷན་ཞིང་རྗེས་འཛིན་པ་སློབ་གསར་གཞིན་ཅུ་རྩམས་དང་། ཤར་ཅུབ་འཛམ་སྐྱིང་གི་མཁས་པ་གང་དག་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བརྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཤེས་འདོད་ཅན་རྩམས་ནས། བྱང་དོན་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་སྣ་ཞིང་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་གསུམ་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐབས་སུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་གི་མཁེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཁེན་ཅིང་གཟིགས་པའི་དོན་དང་པོར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་ཡུལ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་དེའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཀའ་བའི་གསུང་རབ་རབ་འབྲམས་ཀྱི་དགོངས་བཅུད་གོ་བདེ་བར་ཡགོང་ས་ཡསྟུབས་མགོན་ཆེན་པོས་བཀའ་རྒྱུ་ལ་བའི་ལེགས་བཤད་སློབ་གསར་མིག་འབྲེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་བཅར་རྣམ་རྒྱུ་ལ་ཚང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེད་དང་། ཡིག་འཇུག་དང་ཞུ་དག་དེབ་གཞུགས་བྱས་འགོད་བཅས་རྣམ་སྐབས་བརྟན་ཡར་འཕེལ་གྱིས་བསྐྱིས་པའོ།

པར་བྱང་སྒྲོན་ཚིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་བའི་གུ། །
གཞོན་པའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དཔལ་འབབ་སྐྱེ། །
ཚིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ལྷུང་པོའི་མཚུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ཐག་བསྐྱེ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བ། །
རེས་ལེགས་ལོར་བྱའི་མཚོན་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག།

ཅེས་འདྲ་མ་གྲིང་ཡངས་པའི་ཁྱོད་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འདེན་ལྷུ་
སེལ་ལྗེའི་རིང་ལུགས་སྒྲོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། བར་བསྐྱེད་བྱུང་མཐའ་རེས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་
འགྲུར་གང་ལའང་སྐྱེར་ཚོགས་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཚིག་ཏུ་ལྷུའི་དགོ་སྟོང་ཚོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་
དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱེར་བའོ། །